

ჩემი ჰობი

პ რ ე ზ ი ა ა

აგრარული უნივერსიტეტის
თანამშრომელთა და სტუდენტთა

ლიტერატურული
აღმანახი № 2

თბილისი 2004

უსაზღვრო გულწრფელი მადლობა
უნივერსიტეტის სტამბის დირექტორს ნოდარ
ტყეშელაშვილს, საწარმოს უფროსს გია
თაბუაშვილს,
გამოთვლითი ცენტრის უფროსს რევაზ
ჩახუნაშვილს და მათ ყველა
თანამშრომელს წიგნის ტირაჟირებისას
გაწეული უანგარო ამაგისათვის!

" ღმერთი სიყვარული არს "
(იოანე, 1,5 ; 4,8)

" სულიერის თვალის ახილება
მარტო

ცოტად - თუ – ბევრად რიგიან
განათლებას შეუძლიან და სხვას
არაფერს.

.....

ცასა და ცას იქით, სწორედ
იმისთანა

ადგილებია მაძებარ გონებისათვის,
რომ თუ არ ირწმუნე, ვერას
დაინახავ ."

(ილია)

ახალი სასწავლო

თამარ ამბროლაძე

ეკონომიკურ-ჰუმანიტარული ფაკულტეტის
მეორე კურსის წარჩინებული სტუდენტი

* *

მზის ნატერფალზე,
ელვის ნერვული ნათებიდან,
რჩება მიწაზე, აუღერებული ხეივნები
ბინდში თანდათან.
წყალთა და ხმელთა ის ჟრიაში,
კვლავ იღუმალი ლოცვის ფსალმუნნი
აირეკლება ჩვენი ცხოვრების
პატარა ტბაზე
ათასების დაუნახავად.
უბადლო სიტყვით თქვი რამ ისეთი,
რაც სათქმელად ღირს.

სწორედ ასეთ დროს,
ჩვენი ჭირის ასალაგმავად.

მუზა

მუზა ტალღას ჰგავს ნაპირს მოვარდნილს
და შემსკდარს კლდეზე, თეთრ ქაფად ქცეულს.
ადრე მეც ვწერდი ლამაზ სიმღერებს,
ვმღეროდი მარად ეულს
მაგრამ დღეს დარდმა დაფიფქა თმები
ფიქრმა გასწია არე,
ჩემს გულისტკივილს ფურცლებს ვუგზავნი,
თავს ვუყრი ერთად აზრებს,
გული იოხებს თავის სატკივარს
ცხოვრება რეკავს ზარებს.

დედას

ექღვნება ნარგიზა ხატაპურიძეს

ლამაზ ჩონგურს გადაბმული ჰანგი ხარ
და მზის სხივად ჩამოღვრილი ლამპარი.
გრძელკისერა მოღვრებულ გედივით
და წკრიალა ზღვისფერ თვალთა კამკამით.

ზღვის ყვავილი იადონის მსგავსი ხარ,
ატყორცნილი მოკაშკაშე ვარსკვლავი,
დღედაღამე ჩვენზე ფიქრში დადიხარ
და არ ვიცით როდემდე ან სადამდის...

თვალში ცრემლად ჩაგიდგება წუხილი

როს განადვლებს ბედი შენი მომავლის
ღმერთს მიანდობ შენ სიყვარულს დუმილით,
სიხარულს გგვრის კარგი ბედი მოყვარის.

ოჯახში ხარ "მოფუსუსე ფუტკარი"
რა ტკბილია შენი " ნანას " ნექტარი,
ჯანმრთელი და ბედნიერი მეყოლე
მუდამ ასე მერცხალივით მფრინავი.

* * *

ადამიანი ორია ერთში
ორი ბუნება: მიწის და ზეცის.
არის ამ ქვეყნად მცნებები ზეცის
არის ამ სოფლად კანონი ქვეყნის.
ადამიანი ორია ერთში
რომლის მონაა – მიწის თუ ზეცის!?

* * *

წელს სუსხიანი ზამთარი დადგა,
სუსხიანია ცხოვრებაც ჩვენი.
დანატრებულა სული თბილ ალაგს,
სუსხით იგრძნობა პირველი სენი.

წელს სუსხიანი ზამთარი დადგა,
უსიყვარულო დღეები ჩვენი,

ვუგზაენი ყველა ჭადარას საღამს,
პირველი დღიდან სიყვარულს ველი.

ცა კი ნაფიფქის ცქერით ვერ დატკბა
და სულ აავსო მდინარე სევდით.
წელს სუსხიანი ზამთარი დადგა,
პირველი დღიდან სიყვარულს ველი.

გრძნობა სცილდება ზოგჯერ კალაპოტს
და, როს ნაპრალებს გააჩენს ტაღლა,
ადამიანი იცვლის კალატოზს,
რომელიც სულის მშენებლად ჰყავდა.

და როს ტაღლები ხეთქავენ ნაპირს,
სცენაზე უშვებს ცხოვრება ფარდას,
დროის ტრიალი აბერებს წადილს
და აზრიც ისევ უსიტყვოდ დარჩა.

გრძნობა სცილდება ზოგჯერ კალაპოტს
და, როს ნაპრალებს აჩენს ზღვის ტაღლა,
ადამიანი იცვლის კალაპოტს
და სული უკვე საზვერეს გასცდა.

ამანგელდ გუსეინოვი

სსაუ მართვის სახელმწიფო ინსტიტუტის
სამართალმცოდნეობის კათედრის პედაგოგი,
დამსახურებული კრიმინალისტი, ნაციონალური
მოძრაობის აქტიური წევრი

ჩვენი აღმა მატერი

ინსტიტუტი თუთის ბაღში
თითქოს გემი ფოთლის ზღვაში
ყვაილები ტაშის კერაში
გახვეულა ყურძნის ვაზში

ქვემო ქართლი საოცარი
საქართველოს გულის კარი
მარნეული თვით ლამაზი
გეგონება ია-ვარდი

აგერ ბრწყინავს ქართლის დედა
მზის ამოსვლას ელოდება
რომ აყვავდეს არემარე
მადლიერი ქართლის მხარე.

მეიდანო

1.

ჩემო ტურფავ, საოცარო მეიდანო!
ტაძრების და ნარიყალის ხეივანო!
შენ, თბილისის ძველთაძველო უბანო!
იეთიმ გურჯის, ფიროსმანის სახლ-კარო!

მენატრება ძველი შეითან-ბაზარი,
ქარავან-სარაი თუ სეიდაბადი,
ირზას თარი, საიათნოვას საზი
და სეიდას უბადლო მუღამი

აღარ არის, უკვე გაქრა მეიდანი.
ღამღამობით დასეირნობს შეითანი.
თუ კაცი ხარ, ადე, დადგი ჩაიდანი!
ამანა ვარ, მაინც მიყვარს მეიდანი!

2. .

თუკი გულზე შემოგაწვა დარდი
არ დაღონდე, მეიდანზე გადი.
იქ დაგხვდება ბევრი დარდიმანი,
ძმაკაცებთან გააგორე ნარდი.
აისრულებ შენი გულის წადილს,
ქარს გაჰყვება შენი კაეშანი.

2000 წ.

ზარი

დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
გაგვინათე მომავალი!
დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
ავიცვილოთ კაეშანი.

დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
აგერ მოდის დარდიმანი.
დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
რომ დაგვიდგეს მრავალუამი.

დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
აგერ მოდის პატარძალი.
დაჰკარ ძმაო, დაჰკარ ზარი!
გაახარე ია-ვარდი!

2003 წ.

მომავალი - ბავშვებია
მე ამ ქვეყნად აბა რაღა დამრჩენია...
მადლობა ღმერთს, - ის ხომ ჩვენი გამჩენია!
ჩვენ წავალთ და ... ბავშვები კი დარჩებიან.
მომავალი მუდამ ჩვენი ბავშვებია!
09. 06.

კახაბერ კაპანაძე

აგრობიზნესის მენეჯმენტის სპეციალობის
მეხუთე კურსის დაუსწრებელი სწავლების
სტუდენტი

დამე გავს სოფელს,
იმქვეყნიურ სამოთხეს მარადს,
სად განუტევებს სული შენი მრავლის
მცოდველი,

დღე კი ჯოჯოხეთს და ყოველგვარ ოხვრას და
ტანჯვას,

არავინ არ გყავს მშიერს პურის მომწოდებელი.

შენ კი ვინა ხარ?

შეეკითხე შენ თავსვე თავად.

ისიც იფიქრე, თუ ამ ქვეყნად

რისთვის მოხვედი!

მერე კი წადი, გაუყევი იმ მრუდე აღმართს,

იარე მანამ დამთავრდება წუთისოფელი.

* * *

პატროსნება გადაიქცა უმძიმეს ცოდვად,
სინდის-ნამუსმა გადაიცვა შავი სამოსი,
ვაჟაკობა და ერთგულება ხალხს აღარ
მოსდგამს,

ფულის გულისთვის სული გახდა "ერთი
შაური",

არავინ არის განმკითხველი ადამის ძისა
და ღმერთმა იცის ვის ეკუთვნის ბედი
სამოთხის.

* * *

გავსილია სული ცოდვის მტკვერით,
გული სულმთლად წაუღია დარდს,
შეეპარა თმას ჭაღარა ფერი,

სიჭაბუკე გაჰყოლია ქარს.

ეს ცხოვრება გავიარე ცოდვით,
ძლიერ მიჭირს აღსარების თქმა,
ღმერთო ჩემო! მომიტევე შეცოდება ჩემი,
ვითარცა მე მიფუტევებ სხვას!

ვცხოვრობ მსოლოდ უფლის დიდი რწმენით,
იმავე ქვეყნის საფიქრალი მკლავს
და ვკითხულობ, სასუფეველის ღირსი
მე ცოდვილი ერთი დღით თუ ვარ?

* * *

ამავე სოფლის მოვლენა ვარ დროებით,
გაჩენილი ღვთის სალოცავ ხატად,
თუ ამ ქცევნად მრავლადა მაქვს ცოდვები,
იმ ქვეყნად რას მოველი აბა?

მომეგებონ მთავარ ანგელოზები,
ავდგები და უხმაუროდ წავალ,
ოცი საწმყოთუკი განვლე მშვიდობით,
მერე ყვევე არა მიჭირს ალბათ.

მსურს ვისმინო ცის ლაქუვარდის სონატა,
ვით მშობელი დედის იავნანა,
ღმერთო ჩემო! მომიტევე ცოდვები,
მაკმევინე მეც იმ ქვეყნის ყანა!

* * *

ბოლოს დარჩება თურმე ჩვენგან
მტვერი და ჭკვარტლი,
წაიკითხავენ ჩვენს საფლაგზე
ჩამქრალ თარიღებს,
სულაც არა მაქვს ამავე სოფლის
ფიქრი და დარდი,
მსურს რომ ნელ-ნელა შევაბიჯო
ზეცის კარიბჭეს.

ლოცვა

" ალილუია, ალილუია, ალილუია,
დიდება შენდა ღმერთო ჩვენო, დიდება შენდა!"
იფარავ გლახაკს და საწყალ კაცს არასდროს
წირავ,
შენა ხარ თავად შემოქმედი ყოველი არსის,
სიცოცხლისათვის დღეს მადლობა შემოგწირო
ძალიან მინდა,
მაგრამ სული კი ძალზედ მამძიმებს ცოდვებით
დადღიღს,
" ალილუია, ალილუია, ალილუია,
დიდება შენდა ღმერთო ჩვენო, დიდება შენდა!"
ნეტარ არიან დღეს გლახაკნი, ნეტარ არიან!
ნეტარ არს ქვეყნად, ვისაცა აქვს ეს ორი განძი:
ერთი რწმენაა, შენი დიდი მოშიში რწმენა,
ხოლო მეორე – სიყვარული შენი და კაცის!
" ალილუია, ალილუია, ალილუია,
დიდება შენდა ღმერთო ჩვენო, დიდება შენდა!"

როდესაც მეფეს ამცირებენ, ასობენ ლახვარს,
შეურაცხყოფას აყენებენ დავითს და თამარს,
საკუთარ ერს რომ აგინებენ, ფიქრობენ ამას?

კარგად დაფიქრდით, ვინ ვიყავით
და ახლა ვინ ვართ!
მშობელ დედაზე ძვირი არ თქვათ
არამც და არამც !
ფულის გულისთვის სულს ნუ აძლევთ
ემშაკს და მავანს,
გეყოთ ამდენი დამცირება, ეს უკვე კმარა!

სარწმუნოებამ მოგვიტანა
ჩვენ დღემდე რაც გვაქვს,
ახლა დამდგარხართ და ტაშს უკრავთ
სექტანტთა ფარას,
ქრისტეს მოძღვრება დაისახეთ
ყველგან და მარად,
საქართველო კი
რაც გაყიდეთ, ისიცა კმარა!

დრო დადგა ურჩი და უსახური,
ბედმა დაატყო ყველას იარა,
ქუჩაში ათი დგას უსაქმური
ათმაც მშიერმა გამოიარა.

აღამიანი გადიქცა ძალლად,

ქუჩაში ეძებს, თითონ ჭამს მარტო,
საკუთარ შვილს თუ გაუნაწილა,
ნუღარ მოელი შენ, ჩემო კარგო.

ჩვენ გადავგვარდით ასე ამგვარად,
დღეს კუჭი დარჩა მთავარი აზრი.
ათი მშვიერი მოკვდება ხვალე,
ერთს არ ექნება არაფრის დარდი.

ღურჯი აკლდამა

მსურს რომ ვიხილო ღურჯი აკლდამა,
ის, რაც დაჰკარგა ერთ დროს ადამმა,
აღბათ სხვა სუფევს იქ სილამაზე.
ფიქრობ ამაზე?
აღბათ ოქროზე უფრო, ფარჩაზეც ...
ფიქრობ მიწიერ ამ ქვეყანაზე.

მე – აკლდამაზე, ღურჯ აკლდამაზე
და სხვა არაზე...
შენ ქვეყანაზე,
მე ზეყანაზე.

* * *

შემომეხვია დარდის სუღარა,
შემომეჩვიენ შავი ყორნები,
დრომ ჩემი წლები დაახურდავა,
ნაპირს გასცილდნენ ბედის ბორნები.

და დავრჩი ასე, მარტოდ, უძღური,
ოცნების ნისლში ფრთაშესხმული ვარ,
მოვძებნე ჩემი დარდთა კუნძული,
დღეს ამ კუნძულის მარტოსული ვარ.

კკ

გურამ კარდანახიშვილი

სსაუ სტუდენტის დაცვის უფროსი
1993 წლიდან. დაიბადა 1930 წელს
გურჯაანის რ. სოფელ ველისციხეში.
1955 წელს დაამთავრა სას. სამეურ.
ინსტიტუტის მექანიზაციის ფაკულტეტი.
სხვადასხვა დროს იყო ველისციხის
პროფსასწავლებლის პედაგოგი,
დირექტორი, დიდმის სარემონტო
ქარხნის დირექტორის მოადგილე.
იბეჭდება პირველად.

ყველა ქართველს

მაშინ ხარ დაფასებული
თუ ჩაიღინე სიკეთე,
ღუკმა თუ ვინმეს უწილე
და გაჭირვებულს მიხედე.

არ დაივიწყო დარიბი
არც ქერივი, არცა ობოლი,

ყველა თანაბრად განკითხე
ტუნჯავაძე და გოგოლი.

მაღლიდან ღმერთი გფარავდეს
და სულ ამა გზით იარე,
ბნელს გინათებდეს სანთელი
ლოცვები გაიზიარე.

ყველგან დათესე სიკეთე,
მოიმკე კარგის სახელი,
დე!... ყველა ერმა გაიგოს,
რომ შენ კაცი ხარ ქართველი.

ს ა ქ ა რ თ ე ე ლ ო ს

ფიქრს ლექსად ვაქცევ
ჩამოვქნი სანთელს ,
ვესურებ სამშობლოს
შუქსა და ნათელს.

დ ა რ ი გ ე ბ ა

თუ კაცი კარგია, სოფელი ვარგია,
თუ კაცი გამრჯეა, საქმენი მარჯვეა .
თუ სოფლად ირჯები, სიკეთე თან გახლავს
შეიგრძნობ სადამოს ხეავსა და ბარაქას.
თუ აღრე აღგები, სახლს გამოადგები.
თუ დარგე ნერგები, კეთილად დაბერდები.

გ ა ხ ს ე ნ ე ბ ა

დღეს მაისია მშვიდი
დილა გათენდა მშვიდი,
კიდევ უმატებს ნეტა?
წვიმა დაიწყო, წვეთავს.

მინდა წავიდე "ლეტნად"
არ დამასველებს ნეტა?
ზაფხული მოდის ცხელი
მას სიხარულით ველი.

გავემგზავრები ზღვაზე,
გავივლი ქვეყანაზე,
ავალ ახუნის მთაზე
და ვიოცნებებ " მასზე".

ვინც მაზიარა ტექსტი
მან მაწერინა ლექსიც.
ის იყო ჩემი მერცხალი,
სად არის ახლა ნეტავი?

წავიდა ცელქი ბავშვობა,
მას მიყვა ახალგაზრდობა,
ბოლოს, როდესაც დავბერდი
თითქოს მეც ცოტა დავბრძენდი.

ქართველ ერს

ღმერთმა დალოცოს კურთხეული ქართული
მიწა,
ღმერთმა დალოცოს ყველა ქართველი გმირია
ვინცა.

ერთად შევიკრათ, ქვეყანაზე ქართველი არის
ვინცა,
ფარავდეს ღმერთი საქართველოს კურთხეულ
მიწას,
ღმერთის წილხვედრს და ქართველების ერთიან
მიწას,
ღმერთი არს ჩვენთან – პასუხობდეს ყველა
ვინცა
მადლით ცხებული; მრევლია თუ მონაა ვინცა.

სოხუმი საქართველოა

სოხუმი საქართველოა
განთიადიც და გაგრაც,
აქაურ პატრიოტებსა
ხელი ჩაეჭიდოთ მაგრად.

სოხუმი საქართველოა
განთიადიც და გაგრაც,
აფხაზმა სეპარატისტმა
თავში ჩაიდოს მაგრად.

სოხუმი საქართველოა
განთიადიც და გაგრაც,
აფხაზისათვის სამშობლო
საცხოვრებლად და სახლად.

სოხუმი საქართველოა
განთიადიც და გაგრაც,
რუსმაც გაიგოს, ჩეჩენმაც,

თუ სამეზობლოდ ვარგა.

სოხუმი საქართველოა
განთიადიც და გაგრაც,
ერთ ძმურ ოჯახში ვიცხოვროთ,
გასაყოფი ჩვენ რა გვაქვს?

აფხაზეთს

სოხუმო! ჩვენო მზიანო
ქალაქო აკკარგიანო,
ისე გიცავენ ქართველნი
აუგსაც არ იტყვიანო.

შენ ქალაქი ხარ ძმობისა
აფხაზისა და ქართველის,
ფეიქრობ, მომხრეა მსოფლიო
ამგვარი ძმობის, სახელის.

აშენდები და კვლავ აღდგები,
მხრებს გაშლი ახალ სახლებით,
გაკვირვებულნი დარჩება
ყველა მოსული, მნახველი.

ქალაქში რითმი აღდგება:
აფხაზ-ქართველი, ბერძენი
მშვიდობის გზას დაადგება
შეგნებული და დღევრძელი.

მაშ, მოდით გავერთიანდეთ,
ერთად გავწიოთ ჭაპანი,
არძინების და აბსნების

არ გავაჩეროთ ჭაჭანი.

ანდერძი

ნათელში ამყოფე იმ ქვეყნად ქართველი,
რომელმაც აანთო სიკეთის სანთელი,
ღმერთმა ინებოს ქართველის დიდება,
ამას ფიქრები აღარ სჭირდება.
ამ ქვეყნად სიკეთის მთესველსა ყველას,
იმ ქვეყნად მოელის ზე აღმაფრენა.

სიონში შესულს

ღმერთი არს ჩვენთან, - ჩვენ ასე გვჯერა,
ასე კარნახობს მრევლს მისი გული.
ამ გზას მივეყვებით და მიტომ გვჯერა
ჩვენ ერთგულნი ვართ ან თუ ორგულნი.

ღმერთი არს ჩვენთან, ასე გვწამს ყველას,
სიონში შესულთ, ხატის წინ მლოცველთა,
არს და იქნება – ვფიცავართ დედას!
მოისმენს ღმერთი სიტყვას ყოველთა.

ნინო

ნინო ვარ, ნინუჩელაო
არა ვარ ღორმუცელაო.
ნაყინი მიყვარს ძალიან,
მივიროთმევ ნელა – ნელაო.

თამრო

თამრო ვარ, თამარელაო
სკოლაში მიყვარს ყველაო:
მასწავლებელიც, მოსწავლესც.
ზღაპრებში – კუდა მელაო.

მარიაში

მე ვარ მარო, მარიაში
ჰამბურგერი მიყვარს კარგი,
კოკა-კოლას დავაყოლებ,
ადარა მაქვს მე სხვა დარდი.

* * *

მთაწმინდიდან მონაბერი ნიავი
შუბლს აგრილებს, მერე გულსა,
თუ ცოტასაც გაჩერდები
დაგიაძებს დიდად სულსა.

გაგახსენებს პოეტებს და
განსვენებულ ხალხთა გულსა,
წმინდა მთაზე, წმინდა ხალხი
დაუკრძალავს სიყვარულსა.

ბიძა შეიღებო!
კარდანახი შეიღებო!
კარდანახლი შეიღებო!

დაიხსომეთ ცხოვრებაში,
რომ თქვენ ზიდავთ ერთ დიდ ვალსა,
ნებისით თუ უნებლიედ
ამახინჯებთ თქვენსა გვარსა.

კარდანახი სოფელია,
თქვენ დავითის შეიღები,
გვარს თუ სწორად ჩაასწორებთ
თქვენ იქნებით გმირები.

გაიზრდება ჩვენი გვარი,
ასრულდება მიზანი,
შევერთდებით ყველა ერთად.
მოდით, შემდეგ გვიცანით.

ასრულდება დავითის
ოცნება ნაფიქრალი,
ყველას ერთად გვექნება
ჩვენ გვარი საფიცარი.

ვალს მოვიხდით წინაპართა
ნათელ ხსოვნის წინაშე;
მათი ხსოვნის მოსაგონად
გავხსნათ კიდევ "ზედაშე"

დავლოცოთ, მოვიგონოთ
ჩვენი გვარიდან წასულნი,

მომავლებმა ბევრი შობეთ
ქეები და ასუნნი.

ვინც ამ საქმეს გააკეთებს,
ის იქნება პატრიოტი.
ჩვენ მის სახელს გამოვაჩენთ
" ტელეთი " და რადიოთი.

ნუგზარ კოდალაშვილი

ეკონომიკურ-ჰუმანიტარული ფაკულტეტის
სამართალმცოდნეობის სოციალობის
მეორე კურსის წარჩინებული სტუდენტი

ხ-ანუ-მ

როდესაც კითხვით მივმართე ჩემს თავს
უკან კითხვითვე გამცა პასუხი
და თუ უფალი მე ნებას დამრთავს
ძალმიძს მოვხიბლო სატროფო-ხანუმი.

კვამლით გამსჭვალულ ვრცელ საგულეში
ბრმა ისარივით შემოიჭერი
და როგორც დაშნამ მძინარე ლეში
გულის პერანგი ისე გაჭერი
გამოადვიძე მთვრალი ღარები
და აამდერე ნაცნობი ხმები,
ისე მომხვიე გრძნობის ქარები,

რომ მზენაცემი თოვლივით ვლხეები.

გამურულ გომურს ასდის აღმური
საღად მეტყველებს მძაფრი ნათურა,
წყნარი მუსიკის ხმა საამური
წყვილთა გრძნობებში გადახლართულა.

ვიწვი სინათლით ბრმად მონაბერი
და ვიღვენთები სანთლის სახელად.
ვქცევულვარ როგორც ბრმა მონა-ბერი
ცოდვის წიაღის მღუმარ სარქველად

კვლავ აისვეტნენ ცაზე წყვილები
თვალი მივმართე მეც სარკმლის კიდეს.
მეგონა ოდეს შევეწყვილები
დავძლევ საგულეს შეხიზნულ რიდეს.

ხანუმი!... მეგონა დამთანხმდებოდი
მაგრამ ბოროტად მოღუშე სახე.
მაშინ მჯეროდა , რომ მოვეკვებოდი.
მივხვდი ცხოვრებამ დამიგო მახე.

მაგრამ როდესაც მივიღე მზერა,
მსწრაფლ მეც მზერითვე გითხარ " მიყვარხარ "
ცოდვათ ცოდვაა ეს ბედისწერა
ოდეს ანგელოზს ცისკენ მიჰყავხარ.

დამით მესიზმრე ხანუმის სახით.
მოვიჩქაროდი მე შენსკენ მაჰრით
და თუ უფალმა მე დამრთო ნება
ამ სიზმარს ვაქცევ ცხად აღმაფრენად!

სადავეები

ღვთის სადავეებს შევასხამ ხოტბას,
ვადიდებ მართვის ბრძნულ ხელოვნებას
მაგრამ დიდებულ მართვის განგებას
მე ვერასოდეს ვკადრებ მაღლობას.

ამქვეყნიური მესმის სიმღერა,
სააქაოში ითვლება მიზნად.
საიქიოში მომავლის რწმენა
ქმნილებებს შორის გარდაგქმნის ხიზნად.

კვლავ იმართება სადავეები
მართობულად და მარადიულად
მე კი ორ გრძნობას გადავერთვები
შემაერთებელ მერიდიანად.

მწამს ორი რწმენა წარმოშობს მიზანს
ერთად მისაღწევს დროის ფერხულში.
მე თუ გამკიცხავს მიზანი ხიზანს,
დაღი დამრჩება ცოდვილ წარსულში.

იგი გამკიცხავს სიტყვათა გახრწნით
შემაშფოთებს და ღრმად ჩამაფიქრებს.
დროს შემოვრჩები გვიანად გაწვრთნით
მაგრამ დავიპყრობ დაუპყრობელებს.

ლოცვა, ეს არის ჩემი ღლიური
მწარე კალამი მიზნის ძალაა,
ფიქრები ჩემი ყოველღლიური
ყოველღლიური ცოდვის კრძალვაა.

სადავეებს კი მართავენ სწრაფად,

მე ვერ მივეყვები კვლავ დროუამისად
და ძველ ბილიკზე ვრჩები ეული
აზრთა ქაოსით შემოსხვეული.

სწორედ ქაოსში იშვება გეზი
მოლოდინის და რწმენის სინთეზი,
ამ გეზით ვმართავ ბოროტს და მართალს
განგებ მივადწევ განმგებ სამართალს.

შენ დრო გადელვებს და არა ცოდვა,
დრო კი ცოდვათა საგანძურია
მე მენატრება დიადი მოდგმა
სადაც სინორჩე – სიძულვილია.

მე სადავეებს ჩავიგდებ ხელში,
შევკრებ წმინდანებს ახალ მარხილში
და თუ ადამმა შესცოდა ხილში
თქვენ ნუ შეცდებით ანტი ქრისტეში!

მონატრების არსი

იქ, მზის რისხვაში მომენატრება
თოვლის ქათქათა, გრილი ფანტელი.
ზამთრის სიშმაგე მომაგონდება
სივრცეს მოსილი თეთრი მანდილი.

გული მიწყრება გვალვას უჩვევი
მომენატრება ხეების ჩრდილი,
ნატვრად მელტვის ხმა ქარის ულევო,
შეყვარებულთა სწრაფი მარხილი.

აღარ მთავრდება უდაბნოს შარა

და მეკვეთება მწყრალი მუხლები,
ბინდი ბატონობს, სათვალავს შარავს
გრძნობად აშლილან მრისხანე ხმები.

მომენატრება ბაღის მცენარე,
მომენატრება სიტკბოში - მწარე
მომენატრება მზის სხივში – მთვარე
გამახსენდება უკვდავი მხარე,

მხარე ორი აქვს უკვდავ მომავალს
და მეც ვქადაგებ მხარეს წარმავალს,
რადგან დიადი მე მონატრება
უნდა ვაქციო ლალ მოგონებად.

გამიტაცებენ შორი ფიქრები
გამომიწვევენ წარსულის ხმები,
განსხვავებული შემესხა ფრთები
მაგრამ დიადად ვერ ავფრინდები.

მომენატრება ნორჩი მთა – ბარი
და იქ შექმნილი ძველი ზღაპარი,
მე ვარ მისიის მქადაგებელი
ზღაპრად ნათქვამი მართლის მძებნელი.

განდიდებული მომიწევს გული
ჩემი სამშობლოს დიად კალთებზე
მაგრამ სულით ვარ მე დამარხული
ვეღარ ჩავქრები ნანთებ სანთლებზე.

გავილექსები უდაბნოს მტვერში,
დავიღვენთები ოცნების ხევში.
ჩემი ოცნების განძთა სანახი
არის ბრიყვთათვის მწარე მათრახი.

მე მირჩევნია მზეს სანაქებოს
ჩემი ხეების საამო ჩრდილი
და მირჩევნია მზეში სიცოცხლეს
ჩემი ხეების ჩრდილში სიკვდილი!

და ფრესკის საგალობელი " მას "

გუშინ მწამდა და ვეწვიე განთიადის კელაპტარს
დავაისდი აისით და შევუდექი ქრისტეს ჯვარს.
გოლგოთაზე წვიმდა ზეცით, ტახტრევანი
გალობდა.

ღვთისმშობელი წამებული ქრისტეს ტანჯვას
გლოვობდა.

გუშინ წვიმდა მზის სარკმლიდან, სამხეური
წაირღვნა

მზის ცრემლები ნეტარებით ხალხთა ბრბოში
დაირღვა.

ცის ფერდობზე ნავარდობდა მზე ავდართა
მგოსანი.

სამხეურში მზერით ვტყორცნე სატრფიალო ისარი.
"და" დღეს მიბრძანეს მზის სხივისგან ნუ მოითხოვ
სიბოხსო

მის სხივებზე სხვა რჩეული უკვე ხელებს
ითბობსო,

გუპასუხე არ მოვითხოვ, მხოლოდ მზერაც მეყოფა,
თუ ამასაც ამიკრძალავთ, გული გადამეყოფა.

მომაელვა მან მაცდური ირონიით თვალები
მივხვდი, ჩემთვის მზისგან გარდა გაქრნენ
ცეცხლის ალები.

მითხრა კარგი, მაგრამ ერთი ურთულესი პირობით-
ბერად შესდექ, მონინათლე მარტოობის მირონით!

დიდი ტაბიქე

სსაუ ბოტანიკის კათედრის დოცენტი,
სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი

საქართველოს!

ჩემი საქართველო, მთებით მოხატული,
დასავლეთიდან ზღვით მოქარგული,
ვაზის კვირტებით აფეთქებული,
იყო საქართველო, ყოვლად ქებული.

ჩემი საქართველო, თვისი ქართველებით
ლამაზი იყო ოდესღაც, ღმერთის ნებით,
ღვთის მშობლის წილხვედრი, ნინოს

საქართველო

თავად დაანგრიე შენვე ქართველო.
ღურჯი ცა შავი კვამლით გაიმურა,
ნათელი სხივიც თითქოს დაიშურა,
ცისფერი ზღვა კი წითლად შეიცვალა
და, ყველაფერმა ფერი იცვალა.

ერთურთის ლეწვით, ერთურთის უღეცხით,
სულ განარისხეთ ზეცაში ღმერთი,
რამდენი ცოდვა დაატრიალეთ,
ცოდვა მრავალი და არა ერთი.
ღმერთმა გაგწირათ და მიგივიწყათ,
რადღა მიიღეთ ამაზე მეტი?

გონს მოხვალთ როცა, ყველა, და არა ერთი,
მაშინ ჩამოვა მიწაზე ღმერთი
და საქართველო ისევ აყვავდება,
სულში სინათლე ისევ დაბრუნდება,
და გადარჩება სამშობლო ბედად,
ისევ გადიქცევა იგი ედემად.
ღვთისშობლის წილხვედრი ჩვენი საქართველო,
შენ უნდა აღადგინო, შენვე ქართველო!
მინდა ვიხილო ჩემი ქართველები
გულში სიკეთით, უცოდველები,
აყვავებული, აფეთქებული ლურჯი იებით,
თეთრი გვირილებით,
სულით მდიდარნი, განათებულინი
და ღმერთის ნებით გამარჯვებულნი!

შვილს!

ავანთებ ბუხარს, ავაგიზგიზებ ცეცხლს
და სიტყვას გეტყვი მხოლოდ ერთს;
არ გაგეყინოს გული, არ დაემსგავსო სხევებს,
ფარ-ხმალი აროდეს დაჰყარო, არ დაემდურო
ბედს;
ავანთებ ბუხარს, ავაგიზგიზებ ცეცხლს,
მხოლოდ ერთს გეტყვი, არ გეტყვი ბევრს,
იყავ ნათელი, სულში ატარებდე მზეს
და ღმერთი დაგილოცავს ცხოვრების გზებს;

ცხოვრებასთან ჭიდილში

რატომ მაქვს სული ასეთი წმინდა?
ასეთი რომ ვარ, სულაც არ მინდა.

ღმერთისეულად მესმის მე გრძნობა.
–სიყვარული და მეგობრობა.
სულში სიკეთე მაქვს თითქოს ჩასახული,
სულში სინათლეა რაღაც, არნახული,
მაგრამ რა ძნელია ბინძურ ცხოვრებაში,
რომ არ გაისვაროს ჩემი თეთრი რაში.
რაში იმედების, რაში სიხარულის,
რაში რწმენის და რაში სიყვარულის,
როგორ გავაგეღვო ბინძურ ცხოვრებაში,
რომ არ გაისვაროს ჩემი თეთრი რაში?

მოსუც კაცის გადმოსახედიდან...

მახსენდება მე, წარსული სიყმაწვილის წლები,
ახლა უკვე დაბერებულს, როგორ მენატრები,
როგორ მინდა და მწყურია შენი სიყვარული
და რაც ქვეყნად არ გვეღირსა მას მისტირის
გული.

მწარე ცრემლებს თან მიჰყვება იღუმალი
ფიქრი,
მახსენდება შენი სახე, მაგრამ წლები მიდიან,
მიდიან ...ჰე, და წარსულსაც ბინდი ეფინება,
მაგრამ მაინც შენს გარდა გულს, არვინ
ეყვარება.

და სიზმარშიც შენი ნახვა მწარედ ამატირებს,
ვიცი, უკვე ჩემს ნატვრას და ოცნებას თუ
ფიქრებს,
ახდენა და ასრულება აღარ უწერია,
ყველა ლექსი შენ გეძღვნება, რაც კი მიწერია!

თვალეზში

შავ თვალებს, ცისფერი თვალები სჯობია,
რამდენჯერ, რამდენჯერ გამიგონია,
სინათლეს სანთელი ყოველთვის სჯობია,
უტყუარია ეს აზრი ,მგონია.

თვალეზი, თვალეზი ცისფერი გქონია,
ზღვისფერს და კამკამას არა სჯობს მგონია,
მაგრამ ბევრს თურმე სხვა აზრი ჰქონია,
შავ თვალებს არა სჯობს გამიგონია.

შავი თვალეზი წყვილიაღი მგონია,
უფსკრულს იძირები, თითქოს გგონია,
მე, შავი თვალეზიც მომწონებია
და ზღვისფერთვალეზაც შემყვარებია.
ორივ ერთმანეთს, ორივ სჯობია,
ხომ სიმართლეა ამ ჩემ სიტყვაში?
შავმა თვალეზმა წყვილიაღით შემმოსეს,
ცისფერმა თვალეზმა დამახრჩვეს ზღვაში!

გული და სიყვარული

ცივია სიტყვები შენი,
აღბათ შენს გულში თოვს
სხვა ბიჭს გაჰყვები ცოლად,
მე, სხვას მოვიყვან ცოლს!
მე კი, დაგიკრეფ ყვავილებს,

გაჩუქებ ატმის რტოს,
გაჩუქებ სითბოს, გაზაფხულს,
თუმც ვიცი, სხვას ითხოვ ცოლს.
ოცნებით შენთან ვარ ყოველთვის,
ავაგებ ცისფერ კოშკს,
თავად არაფერს არ მოგთხოვ,
ვიცი, სხვას ითხოვ ცოლს.
და გული ტირის ჩემი,
მშორდები, მიდიხარ შორს,
შენ სხვა ბიჭს გაჰყვები ცოლად,
მე სხვას მოვიყვან ცოლს!
ცრემლებს გავატან ქარს
და სევდას უმკურნალებს დრო,
სხვა ბიჭს გაჰყვები ალბათ,
შენ სხვას მოიყვან ცოლს!
ბავშვივით შეგყურებ თვალებში,
ვერ გიდნობ ყინულს ლოდს,
რა დაუინებით ამბობ;
-მე სხვას მოვიყვან ცოლს!
მაშ დაგილოცავ გზებს,
თავად კი წავალ შორს
ნეტავ ჩემსავით უყვარდე,
ვისაც მოიყვან, ცოლს.

დაბადება

გოგოს დაბადებამ სინაზე მოიტანა,
ალერსი მოიტანა გოგოს დაბადებამ,
გოგოს დაბადებამ სითბო მოიტანა,
ველად გაზაფხული თან მოიყვანა.
გოგოს დაბადებამ ქალობა მოიტანა,
დედობა მოიტანა გოგოს დაბადებამ,

ბიჭის დაბადებამ ძალა მოიტანა,
ხვალინდელ დღის იმედი მოიყვანა,
ბიჭის დაბადებამ გვარი არ დააფსო,
სიცოცხლე გააგრძელა ბიჭის დაბადებამ,
ბიჭის დაბადებამ კაცობა მოიტანა,
მამობა მოიტანა ბიჭის დაბადებამ.
ლექსმა და პოეტმა რაღა მოიტანა?
ლექსმა და პოეტმა ენა მოიტანა,
ნიჭი მოიტანა ლექსმა და პოეტმა,
ლექსმა და პოეტმა მუზა მოიყვანა
და საუკუნე თან მოიტანა.
ლექსი და პოეტი დროს გადაენტო,
შარავანდელად ორივე აენტო,
ლექსი და პოეტი ორივე უკვდავია,
თუმცა პოეტი მომაკვდავია.

წვიმა და ცრემლი

დღეს ჩემს გულში წვიმა ტირის, დღეს ჩემს
გულში თოვს,
ვემსგავსები ფოთლებისგან შემოძარცვულ ტოტს.
დღეს ჩემს გულში ქარი ქრის და ნამქერს
აბნევს შორს,
დღეს ჩემს გულში ტირის წვიმა, დღეს ჩემს
გულში თოვს.
ჩემს ოცნებას ქარი ფანტავს ნაფლეთებად შორს,
რომ შემეძლოს მოვნახავდი თავშესაფარ ქოხს,
სადაც სითბო, ალერსია, სადაც აღარ თოვს,
სადაც კიდევ ახარებენ სიყვარულის ყლორტს.

მელანო ხარაიშვილი

დაიბადა 1985 წლის 26 იანვარს. დაამთავრა მარნეულის შოთა რუსთაველის სახელობის მე-5 საშუალო სკოლა. არის სსაუ მართვის სახელმწიფო ინსტიტუტის III კურსის წარჩინებული სტუდენტი

ღედის ფასი

იმ სიყვარულმა, რომელმაც ერთხელ ერთხელ გამიღო კარი გულისა ერთხელ მაჩუქა ის დიდი გრძნობა და ნაზი ნამი სიყვარულისა.

თუმც სიყვარულმა მე ვერ გამიგო გამომიკეცა გულის კარია და დამრჩა მხოლოდ ნაწამებ გულზე ახლა რომ მადევს დიდი დაღია.

სიყვარულს ახლა აღარ ვენდობი სიყვარული ხომ ზოგჯერ ყალბია ამ სიყვარულში, დაკარგულ გულში წაგებული ხომ მხოლოდ ქალია.

ქალმა იცის მხოლოდ მისი ფასი ქალი არის ღედის, მისი თასი, ქალმა იცის როგორია მხოლოდ როგორია სიყვარულის ფასი.

ქალი არის, ქალი არის დედა ვაჟკაცს გაზრდის ნამდვილ ქართველ მხედრად. ქალმა იცის სულ ყველაფრის ფასი მამაკაცი არის მხოლოდ ფარსი.

ბევრჯერ შეცდება ქალის გონებაც და ვინმე სხვა კაცს დაემონება.

ბევრმაც არ იცის სიცოცხლის ფასი
და სიყვარულსაც არა აქვს ფასი.

თუ ქალმა ერთხელ დაიდო ბინა
და მის გულს ერთხელ აღმოხდა გმინვა
იგი დაკარგავს პირვანდელ რწმენას
გულის კუნჭული დაიწყებს ტკენას

ქალი ეს არის, ეს არის დედა
რომელიც ზოგჯერ სიტყვას ვერ ბედავს
დედა ეს არის ყველაფრის ფასი
დედა ეს არის სიცოცხლის თასი

დედისგან წყენაც აღერსად მოჩანს,
დედისგან ტკივილს ვერასდროს იგრძნობ
დედისგან ბევრი რამ კარგი გახსოვს
დედისგან სიტყვაც ნაზია მხოლოდ.

ყველაფერ კარგს ხომ დედა იძლევა
პირველად იგი სიცოცხლეს გვაძლევს
მერე კი მთელი ცხოვრება გვიცავს
გვიცავს ძლიერად, როგორც ძუ ვეფხვი.

დედა ცხოვრების კელაპტარია
იგი ხატია ჩვენი სიცოცხლის.
პირადად ჩემთვის დედა ბევრს ნიშნავს
იგია ჩემი ცხოვრების ღმერთი.

დედა თუ ქალი, ქალი თუ დედა
ეს ორი სიტყვა ბევრ რამეს ამბობს.
მან იცის მთელი ცხოვრების ფასი
მან იცის რად აქვს სიყვარულს ფასი.

სევდიან გულზე

ცრემლით სავსეა თვალები ისევ
ნეტავი ახლა ვინ აატირა?
იგი მწუსხარის ცრემლია მხოლოდ

დიდი ტკივილი მას თან რომ ახლავს.

ვინ არის ნეტავ ის ბედნიერი
ვისთვისაც ახლა ის იცრემლება
ან უბედური სად არის იცი?

ეჰ, რამდენი რამ მომაგონდება.

არვინ არ იცის ეს გული ვისთვის
ძგერს ასე ნელა სასიამოვნოდ.

ან ვინ გაგიმხელს მის გულის ნაღებს
ნუთუ თვალები, ისევ თვალები...

მოგონებები მოგეძალება
გახედავ სივრცეს სულ უნაპიროს
და ღიმილიან სახეს შეხედავ
აი, სად არის ის საიდუმლო.

მისი თვალები ამბობს ყველაფერს
სურათში გიმზერს ის სევდიანი
და რამდენ სევდით სავსეს შეხვდები
სევდიან გულზე შეგებრალები.

12. 11. 03

კრეზი

უკირველეს ყოვლისა

ვასილ ამირიძე

*ქარ-წვიმით გაბეზრებულმა
ვთქვი:*

ჩრდილოეთური, ხან სამხრეთული
გაავებული ქრიან ქარები,
ქანაობს ჩემი მეცხრე სართული,
ჭრიჭინებს, კენესის სახლის კარები...

გიორგობის თვის 7, 1999წ.

* * *

არ დაიღალე ამინდო
ამდენი წვიმით, ქართა?
წვიმავ, ჭერიდან არ მინდობ,
ქარო, მოძვრები კარიდან....

გიორგობის თვის 22, 1999წ.

* * *

ცხელა, მდულარე ღამეა.
ვუსმენ ჭრიჭინას ჭრიჭინს,
ჩემსავით იქნებ იმასაც
სცხელა და რამე უჭირს?

მკათათვის 12, 1997 წ.

შ. რ – ის დედას

მზის შესადარო ცაზე
ივერთ დიდების დედავ,
მგოსანნი დგანან განზე,
მიტომ ვერსადა გხედავ...

ვარდობისთვის, 1987, ს. ამირნი

* * *

მე კარგად ვიცი ძამია –
სიცოცხლე ერთი წამია.
სიკვდილი ერთი ჩქამია,
მასთან არა სჭრის ქრთამია.

აპრილი, 1988 წ.

* * *

კრწანისში დღესაც ატყვია
არაგველთ ცხენთა ნატორი,

დუმილი მათზე ვერ შემიტყვია
" სმელი წიფელი" – ს ავტორის...

ღვინობისთვე, 1988, ს. ამირნი

მ. ბ – ს

თვალები გიგავს კრიალა ზეცას
სახე თოვლია ფიფქდანაყარი,
შენი ქორწილის დამსწრე მქმნა მეცა,
ოლონდ არ მერქვას სხვისებრ მაყარი!...

თიბათვის 14, 1970 წ.

დრო

წამი - წამს, წუთი – წუთსა ჰკლავს.
საათს სულსა ჰხდის საათი,
დამეს – დღე, კვირას – კვირა და
თვე – თვეს მიჰყვება ტაატით.

წელი – წელსა სცვლის მარადის.
საუკუნენი ქრებიან,
ათასი წლებიც და მიჯრით
მილიონები დნებიან.

არა და არა! – არ მჯერა
მტკიცედ მწამს, არ ვარ ტყიური,
დრო კაცმა გამოიგონა,
დრო არ არსებობს ღვთიური!

დრო არ არსებობს! – ცხოვრებამ
კაცს დროის პოვნა ასწავლა,
ვიდრე წამამდე ჩავიდა
ქანცგაწყვეტამდე აწვალა.

დრო არსებობსო მიმტკიცოს,
ნუ შეეცდება მავანი,
ვერ დამარწმუნებს , თუნდ თავზე
დამამხოს ზეცის თავანი....

თებერვალი 1985 წ.

ცათა შინ

ცათა შინ, ცთომილთ მსუსხავ ციმციმში,
ირმის ნახტომის რომ კრთება კვალი,
იქეთ, უფრო შორს, - ლაჟვარდთ მიღმეთში
სადაც გონების ვერ აღწევს თვალი,
იქ სუფევს ვრცელი კოსმოსის მეფე
მამაღმერთი და ჩვენი უფალი.

იქ წყდება ყველა ცოცხალის ბედი,
დაიწყოს სად და შეჩერდეს როდის,
ბედნიერებაც, საბაბიც სევდის
განგების ნებით კოსმოსით მოდის.

ბოლოს უკლებლივ წილი ვართ მიწის,
სულს სად გაგზავნის ნებაა ღვთისა,
ადამის მოდგმამ დღემდე არ იცის
სულეთს ყოფნა სჯობს, თუ ცქერა მზისა?

მარტი, 1988 წ.

&Λ&

* * *

ქრისტეშობისთვის ოცდა თერთმეტი
ოთხმოცდათექვსმეტი წლის,
სამშაბათია, წელი მთავრდება.
საათი წუთებს თვლის...
სიცოცხლეს კიდევ წელი წაჰგვარა
გარდუვალობამ ღვთის,
წუთისოფელი უფრო დამოკლდა,
გარეთ ჰყინავს და ქრის...
გემუდარები დედავ, უფლისა,
გაძლება მოგვეც კლდის,
გადაგვარჩინე ივერთა მოდგმა,
გულად ნუ გაგვხდი მტრის...
... და დაგვიყენე წელი ახალი
შრომის , წინსვლის და ცდის,
ქართველნი ერთურთს გულში ვიკრავდეთ
შვილნი ბარის და მთის....

ნიკას

(ჩემს პირველ და ...
ცად გაფრენილ შვილიშვილს)

შენი ამ ქვეყნად მოსვლით
ცხრა მზე ამენტო ცაზე.
ცხრავე ჩამიქრა წასვლით,
ჭერი დამემხო თავზე.

ელვად გამკრთალო სიცოცხლევ,
იავ, უღრანი ტყის,
შენი ღვთიური ღიმილი
გულზე იარად მჭირს.
მუდმივ ტკივილად დამრჩალო
ჩემო პაწია ნიკუშა,
რამდენი ტკბილი ოცნება
განგებამ ჩემი ჩაფუშა!
ჩვენთვის გამრუდდა ზეცის
ყველა წესი და გათვლა,
შვილიშვილსა და პაპას
ბედმა არ გაგვიმართლა.
დასტაქართან წასვლის დილით
ფანჯარაზე დაჯდა მტრედი,
კუპრივით შავი ბოლოთი
მაცნე უღმობელი ხვედრის.
თეთრმა მტრედმა უფლის ნებით
შენ გაახლა თეთრი ფრთები,
ცაში, სულთა საუფლოში
ასაფრენად, - ახლა ვხედები.
შავი ბოლო მე მიბოძა
მრუმე ფიქრთა საწინდარი,
დღემდე დარდის ნისლი მბურავს,
ადარ მითენდება დარი ....

გიორგობის თვის 7, 1998 წ.

ი.ჭ - ს

" ენა , მამული, სარწმუნოება"
ღვთის ღოცვასავით გულზე გეწერა,

სამივეს ზეიმს დიდო თავადო,
არ მოსწრებოდი, - ბედით ეწერა.
სადღაც ზურგს უკან, ივერთა მტერთა
სერობა ბნელი შედგა ფარული,
იქ განაჩინეს შენ და ქვეყანას
არ დაგდგომოდათ დღე სიხარულის.
არც დააყოვნა სატანამ შემა,-
სიცოცხლის ალამს დაბლა დასწია.
სულგაყიდულმა "ქმამ" წიწამურში
მეფის ტოლს ზურგში ტყვია დაგწია ...
ასე დაენტო სიცოცხლე სანთლად
საკურთხეველზე ადგილის დედის,
კავკასიონზე "აჩრდილად" დადეგ -
" მარად თანმდევი ქართველის სვე-ბედის."

მკათათვის 19, 1986 წ.

შოთა ბარაბაძე

წმინდა გიორგის მადლით

2003 წლის 23 ნოემბერს მომიტინგეთა
ძალისხმევით შეწყდა შევარდნაძის
განუკითხავი ბატონობის ხანა

სერიალებით იმ ბოროტების,
რაც შევარდნაძემ თავს დაგვატყუა,
ჟამი შეგვეყარა გლოვა-გოდების,
სულიერად კი ვეღარ გაგვტყუა.

პირველ პოსტისთვის მელამ ცბიერმა

ბრძოლა დაიწყო რანგში ჩეკისტის,
თუმცა დაინდო ქვეყნის ლიდერმა
და არ მოკვეთა კარიერისტი.

მოსაპოვებლად "გმირის ვარსკვლავის"
ჩრდილოვან გეგმებს შუქს ჰფენდა მწვანეს
და შესანიღბად მზაკვრული კვალის
ყალბისმქნელებით ავსებდა საკნებს.

მისგან მორწმუნეც იდევნებოდა
ანთებისათვის ტაძარში სანთლის,
მკაცრი სასჯელის მსხვერპლი ხდებოდა
ვინც ებმებოდა პროცესში ნათელის.

აღორძინებულ ეროვნულ ძალთა,
როგორც არასდროს, დაფასდა გარჯა,
ხალხის დიდი ხნის ოცნება ახლა
გამსახურდიათ როს გაიმარჯვა.

იმ დროს ტირანი მსახურებდა კრემლს,
თან გეგმებს ხვეწდა ჩვენში ამბოხის,
რჩევებს აძლევდა დემოკრატია მტრებს,
მოთავე გახდა ქვეყნის დამხობის.

ხელისუფალთა განდევნის შემდეგ
თბილისი დახვდა აოხრებული
და მის იდეის ვერაგულ შედეგს
ვგმობდით განცდებით გაოგნებულნი.

ყალბი გრძნობებით ეწვია სიონს,
ლოცვა-კურთხევით თან მონათლა,
მსგავს რიტუალს თუ უცხადებდა ომს
ქამელეონად წარმოჩნდა ნათლად.

მრავალ ჯილდოთი შეამკო ყველა:
ბანდიტ-ყაჩაღი, წვერები ხუნტის.
აღაფრთოვანა ვერაგი მელა
გაპარტახებამ სამშობლო-კუთხის.

აჩაღებდა რა, უაზრო ომებს
აღარ ინება ცეცხლის ჩაქრობა,
მის ამბიციებს, უსაგნო ბოდვებს
მოზრდილ კუთხეთა მოჰყვა დათმობა.

არ მოიშალა რბევა და ხოცვა,
გადაგვიწურა ყველა იმედი,
სრულად წარმოჩნდა, ვამპირებს როცა
მოაკვლევინა მან პრეზიდენტი.

დააკარგვინა ფაბრიკა-ქარხნებს
წარმოების და რეწვის ფუნქცია,
იყენებდა რა, საექვო არსებს
დააკანონა ღრმა კორუფცია.

მტრობით, მზაკვრობით იკვალავდა გზებს,
მით იმკვიდრებდა მაღალ სავარძელს,
აყაღებებდა რა, საარჩევნო ხმებს,
ველარ ხელავდა ამ ქვეყნად მის მძლევეს.

განრისხებული ქართველი ხალხი
შეეცადა რა, ღირსების დაცვას,
წვიმაში, ქარში მთავრობის სახლი
მომიტინგეთა ტალღას ვერ ასცდა.

მიტინგის დაშლა ინება ძალით
როს დაეუფლა განწირვის განცდა,
თუმც ხალხმა წმინდა გიორგის მადლით
გიორგობა დღეს ურჩხული დასცა.

ერმა ჩამოჰკრა განგაშის ზარი,
დაიწყო ქვეყნის განწმენდა სრული,
ტირანის ხანას დაედო ზღვარი,
ბოროტებასაც აქვს დასასრული.

01. 04 .

დავით აღმაშენებელს

იყო ოდესღაც გაბრწყინებული
საქართველოს ცა შარავანდედით.
ავი ზრახვები გაწბილებული
ქვეყნის დაპყრობის – შაჰთა ბანდებით.
მეფე გიორგიმ პირმშო ძეს დავითს
როს საჭეთმპყრობლის ტახტი დაუთმო.
ჭაბუკმა მეფემ ჩაგრულ ერს თავისს
სულში იმედის შუქი აუნთო.
ჟამი სიკეთის და ნეტარების
კარს მოსდგომოდა დარბეულ მამულს.
ზეობდა ერი. ნებით განგების
იბრუნებდა რა მიწებს დაკარგულს.
რომ წარემართა ცხოვრება იმ გზით,
რითაც იპყრობენ მწვერვალებს მაღალს.
დაშლილი ქვეყნის აღდგენის მიზნით
მეფე შეუდგა რეფორმებს ახალს.
ქართველთ ერთობას წინ ვინც აღუდგა
და შეუბღალა სჯული თუ ჯვარი.
განკითხვის ჟამი ყველას დაუდგა
გამოუტანეს სასტიკი მსჯავრი.
დამფუძნებელი ეროვნულ ლაშქრის
სწორუპოვარი მეფე-ლეგენდა
ყოველ ვერაგ მტერს-სადერდელაშლილს
მიაგებდა რისხვას და ელდას.

გვირგვინოსანი შეზღუდულ ჯარით
მათ უთენებდა დღეებს ნავსიანს.
განრისხებული მომხვედურზე ჯავრით
სისხლით იცავდა ჰერეთს, ბასიანს
ავვირგვინებდა გამარჯვებებით
მეფის გვარდია მცირეს თუ დიდ ომს.
თუმც არ აქვს დონით და მასშტაბებით
ისტორიაში ბადალი დიდგორს
ურიცხვ დამპყრობელს ხმლითა და დაწნით
საომრად დახვდა მიწა დიდგორის,
გასწყვიტა მტერი მცირედი ლაშქრით
მეფე-სიმბოლომ უკვდავ გმირობის.
მშობლიურ მიწებს-მტრისგან გათელილს
კუთხე-მხარეებს ბარისას და მთის
შემოიერთებს მეფე განფენილს
ნიკოფსიიდან დარუბანდამდის.
ვინც მწვერვალისკენ წარუძღვა მამულს
ედემს-სამყაროს დამამშვენებელს,
მოყვასის იმედს გმირობით განთქმულს
დიდება დავით აღმაშენებელს.

აღზევლება დელფინი

მოზრდილი სივრცე დედამიწის ხმელეთით,
ზღვებით
დაიმორჩილა ჩრდილოეთის უხეშმა დათვმა.
კბილების ღრჭენით, მუქარით და სასტიკი
ღრენით
ყველას აფრთხოვდა, ვიდრე ბეჭზე არ დასცა
დარდმა.

მის საბუნაგოს განმტკიცებას შეუწყო ხელი
იბერიიდან ჩაფრენილმა შლეგმა არწივმა,
თუმც მუხის ტოტი, რაზეც დასვეს, გამოდგა
ხმელი
და უმადურმა მასპინძელმა იგი გასწირა.
გამოხდა უამი და წილნაყარ მიწას
ღვთისმშობლის
მრავალწლიანი მოლოდინის აუხდა ნატვრა.
ტახტზე დასვამენ იმ ბრძენ დელფინს –
საქვეყნოდ ცნობილს,
ვინც დაატეხა იბერთ მხარეს მეხი და ელდა
ცრუინტელიგენტ, მოღალატე სვანებთან ერთად
ცბიერმა მელამ – გამსჭვალულმა ბოროტი
შურით,
ჩახუტებულმა კაშალოტთან, აფთართან ,
მგელთან,
დელფინის მიმართ წამოიწყო სასტიკი შტურმი.
მოღალატეთა ლიდერებმა იმ დათვთან ერთად
მოსპეს დელფინი – არჩეული წესით, კანონით,
ამ გაუგონარ დალატს ქვეყნის, იცოდეს
ღმერთმა,
არ აპატიებს ცბიერ მელას დელფინის ტომი.

1999

წ. დეკემბერი

განგაშის ზარი

კვლავ დაითრგუნა ხალხის ნება ვამპირთა მიერ
გააყალბა რა არჩევნები ბილწმა სატანამ,
მინავლებული იმედები ამერ-იმირ
უხეში ძალით დიქტატორმა ქარს გაატანა.

ისევ წყვილია, სიდუხჭირე, ძარცვა და ნგრევა,
მიტაცებული ანაბრები, ხალხის ქონება.
გასხვისებული კუთხეები, მოყვასის რბევა,
მომხვეჭელობის, კორუფციის დაკანონება.

მოგვიახლოვდა არაკაცთა განკითხვის უამი,
მათ თავხედობას დროზე უნდა დაედოს ზღვარი,
ეროვნულ მრწამსს და ბობოქარ სულს ედება
უანგი
ვიხსნათ მამული ქართველებო განგაშის ზარით.

რით ვიამაყოთ?

ღიალი გრძნობა სიამაყისა
ნასაზრდოები მშობლიურ გენით
დაყვანილია დონემდე ყმისა,
რადგან ჩაგვიხშეს მამულის ნგრევით.
ერი, ბერი და ტერიტორია,
მისი კულტურა, ფაუნა, ფლორა,
სამშობლოს აწმყო და ისტორია
დაამახინჯეს, უცვალეს ფორმა.
რით ვიამაყოთ, ვის ძალუძს რომ თქვას
საამაყო ქვეყნის დაქცევა?
თუ გვერდს აუვლით ამ მწვავე კითხვას
გადაშენება აღარ აგვცდება.
ვინც გაგვითენა ჩვენ ტანჯვის დღენი,
თავს მისცა ქვეყნის ნგრევის უფლება,
ძირს მოღალატე, ავის ჩამდენი

სისხლით მოსული ხელისუფლება.

მართვის სტილი

ვიღაც ეძებს ნაგვის ყუთში
ლუკმას, რომ გადარჩეს,
ზოგიც თავს ყოფს თოკის ყულფში
წყევლის თავის გადამრჩენს.
მექრთამე მოხელე ამ დროს
ნიღბავს თავის სახელს,
ლატაკებზე სულ არ დარდობს
აგებს სრა-სასახლეებს.
ვინც მფარველობსკორუფიას
და კლანების ბანდას,
მისთვის უცხოა ფუნქცია
ხალხის ყვლეფის გარდა.
კომუნისტთა მართვის სტილი
ისევ ხიბლავს ლიდერს,
ქვეყნის ნგრევაში გაწვრთნილი
გვისპობს ყველა იმედს.

პირველი გაზაფხული

მაღალ კლდიდან მორაკრაკებს
ბროლისფერი ნაკადული,
ზოგან მთას კვეთს, ზოგან ვაკეს
ზიგზაგისებრ დახლართული.
ნაპირებთან სათუთ იებს
სდარაჯობენ ნარ - ეკლები,

იქვე მათრობელა იელს
გარს ეხვევიან პეპლები.
გაზაფხულის მზე სხივებით
ფლორას უხვ ფერებით მოსავს,
ტყეს ამშვენებს ყვავილებით
აკაცია და მიმოზა.
მოცვი, კუნელი და ზღმარტლი
ხარბად ნთქავენ მწველ მზის სხივებს,
ბუჩქნარებში ნადავლს ზღარბი
ეკლებიან ქურქზე იხვევს.
ვარდის ტრფიალით ბუღბული
ტკბილ ჰანგებით მსმენელს ხიბლავს,
მას ბანს აძლევს ნაკადული,
მსგავს დუეტს ვერსად იხილავ.
დაგებებდებოდეს მამულის
აღმავლობა არნახული,
მესამე ათასწლეულის
ამ პირველი გაზაფხულით.

როს მოვიშორებთ

იმ ბოროტების მშობ იმპერიას,
ვინც უბნელებდა ხალხს დღეებს მზიანს
ბოლო მოუღეს დამპალს, კეთრიანს
ვაშა რეიგანს, ვალენსას, ზვიადს...
ის სიხარული, რაც მოგვიტანა
სუვერენულმა სტატუსმა ქვეყნის,
ცეცხლით ჩაახშო ბილწმა სატანამ
და თავხედურად კიდევ იკვეხნის.
გააჩანავა სამშობლო ერთობ,
დააბეჩავა ერი ტანჯული,
გოთხოვთ განიკითხოთ უფალო ღმერთო,

ვინც შეგვიბილწა მამული, სჯული.
როს მოვიშორებთ მოსულთ ტანკებით,
შორს მოვისროლით მოსილთ ნიღბებით,
ავმაღლდებით და მაშინ დავტკებებით
ნაზი ბუღბუღის ლალი სიმღერით.

ჯადოსნური ხმა

იმ დროს, როდესაც ბედს ჩემსას ვეციხავ
განმაცდევინე წუთები ტკობის,
უხილავად რომ მომნუსხე, ვფიცავ
ერთობ ჩამძირე მორევში ტკობის.
ამ საკონტაქტო ტექნიკის ძალით
ოცნების წყაროდ შეგიცან ხმაში,
შენს სიტყვებს-ნათქვამს ჩურჩულით, კრძალვით
ვადარებ ფოთოლთ ნაზ შრიალს ბაღში.
გარდამქმენი რა შენი ეშხის ტყვედ,
მწამს, რომ მყარად ფლობ ძალას მაგიურს,
თუ მიმატოვებ, გავიჭრები ტყვედ
ვერვინ მიხილავს შენგან განგმირულს.

№-ს

მშვენიერების ჯადოსნურ სულს როს მაზიარე,
ტკბილ ოცნებათა ლაბირინთში გამხლართე
ლამის,
ვით ბრილიანტი ლამაზ თვალებში უკეთ
მბზინვარე,
ხარ ყურადღების ობიექტი პოეტის კალმის.
ამაყ ბუნებას თავისებურს, ორიგინარულს
ითავსებს შენი ნაზი სხეული ნეტავ?

მწველ, ნატიფ გრძნობებს გარეგნულად
თითქოს შენიღბულს
გწამს რომ არ იმჩნევ, თუმცა მე მაინც აშკარად
ვხედავ.
თვალ-წამწამ ბაგეს საამბოროს და მიმზიდველ
მკერდს,
ჩამოქნილ სხეულს-საოცნებოს ნაძერწს
ნატიფად,
სულით რომ დასცემს ნებისმიერ შენს მოშურნე
მტერს
ვერ მოიხელთებს ქვეყანაზე ვერვინ მარტივად.

სატანის აღზევება საქართველოში

*ჰე ღმერთო ერთო, შენ შეჰქმენ სახე
ყოვლისა ტანისა, შენ დამიფარე, ძლევა
მეც დათრგუნვად მე სატანისა...*

შოთა რუსთაველი

ღრუბლები გაჰქრა, ცა მოიწმინდა
ოქტომბრის ბოლოს ოთხმოცდაათსა,
დუმილის შემდეგ აღსდგა მთაწმინდა
იყო ზეიმი ერის სად აზრთა.
მრავალპარტიულ პირველ არჩევნებს
მამულიშვილნი შეხედით იმედით.
იმპერიული ნაგვის ნარჩენებს
ვგვიდით, ხსნის ზღვართან ახლო მივედით.
ბრძნული პროგრამით ვიწყეთ შენება
თავისუფლების, დემოკრატიის,
„მრგვალი მაგიდა“ გახდა მშვენება
ყველა ჯგუფის თუ ყველა პარტიის.

მრავალჭირნახულ სამშობლო-ქვეყნის
გახდა ლიდერი კანონიერი-
გამსახურდია მემობელი მტერის
შეუპოვარი და გონიერი.
ბოროტ სატანას აღარ ეძინა,
მავანმა დემონს მიჰყიდა სული.
ნაცვლად შენების ტვირთი ეზიდა,
მამულის ნგრევა არჩია სრული.
ხელისუფალთა, ინტელიგენტთა
და გვარდიელთა ერთი ნაწილი
პუტჩისტვის რჩევას კრემლში იღებდა,
საშველად ხელი ჰქონდა გაწვდილი.
ბანდიტ-ყაჩაღთა, ჯაშუშ-მძარცველთა
და ნარკომანთა ჯგუფების ხუნტის
მტრობით, მოსკოვი რომ ედგა მცველად
თავისუფლებას დაედო ხუნდი.
დაწვეს, დადაგეს თბილისის გული,
დაამხეს ხალხის ნებით რჩეულნი,
აღარ დაინდეს განძი მამულის-
თავისუფალი ქვეყნის ერთგულნი.
დელეგაცია ეახლა მოსკოვს
ვამპირების და ავი სულების,
დედა-სამშობლო ერთობ რომ მოსპოს
ჩამოჰყავთ მსხვრევი თავისუფლების.
მიმთვისებელი ფართო უფლების,
კვლავ მოვლენილი ქვეყნის „მესიად“,
პრეზიდენტის და ხელისუფლების
დამხობას ჩათვლის „ჯანყის“ ვერსიად.
ტაძარს ეახლა ლოცვით და წირვით,
ქრისტიანადაც კი მოინათლა,
კარიერას რომ ქმნიდა ღვთის კიცხვით,
პოზიორობით წარმოჩნდა ნათლად.
ხელისუფლების და მმართველობის
სადავეები მოირგო კვერთხით.

ძარცვის, დარბევის, ნგრევის, მკვლელობის
აღმსრულებლები მოისვა გვერდით.
ხუნტამ ტირანის ხელმძღვანელობით
მოსპო სამშობლოს შვილი მრავალი,
მას ძმათა ხოცვით და მავნებლობით
ადარ ჰყოლია ქვეყნად ბადალი
შიში, შიმშილი, გაღატაკება
ნგრევა სახლების-ნაგების მკერივად,
იმპერიამ და მისმა ტანკებმა
ლამის წესადაც კი დაამკვიდრა.
შემდეგ ვიხილეთ მთელი დადგმები
ძალზედ უნიჭო „სპექტაკლებისა“,
ავტომატების სროლის „ჰანგებით“
მამულის ნგრევის და აკლებისა.
კაპიტულანტურ-დამთმობი ზავით
სამაჩაბლოში შეჩერდა ომი.
კუთხეს, უგნურთა განსჯით რომ ვზღავით
დაეპატრონა უცხო მხრის ტომი.
ტელევიზიის რბევის აღების
ინსცენირება ხუნტამ რომ სცადა,
მიზანი ჰქონდა ნაღმის ჩადების
მოძრაობაში ეროვნულ ძალთა.
მოსახლეობის დაპყრობას მარშით,
თანამოძმეთა წამება-ხოცვას
ხუნტა სასტიკად შეუდგა მაშინ,
სამეგრელოში შევიდა როცა.
შავი საქმენი კვლავაც ამრავლა,
თავს დაატეხა აფხაზეთს ომი,
ომი, რომლითაც ძალზე მრავალმა
დაჰკარგა მიწა ადგილ-სადგომი.
დედა-სამშობლოს კუთხე ძირძველი
როს იქცა მოძმეთ სამსხვერპლო არედ,
ქართველთ დამმხმობი და მათი მძლევი
შინ პუტჩი იყო და კრემლი გარეთ.

მიუხედავად ხალხის ნებისა,
ხუნტა ნერგავს წესს ორიგინალურს:
ფარსით-„იმედის არჩევნებისა“
ამყარებს რეჟიმს სატანურს და მგლურს.
კრიმინალურმა მმართველმა კასტამ
როს სავარძლების სითბო იწვნია,
მას შემდეგ ხალხის უსაზღვრო ძარცვამ
ქვეყნის დაქცევა გამოიწვია.
ეიფორია როცა მინელდა
ტირანს ალაგმვის შიში ადავსებს.
კონტინგენტისგან ქლესა-მლიქვნელთა
„მოქალაქეთა კავშირს“ აარსებს.
სისასტიკის ზღვარს ენა ვერ აღწერს,
არავინ იცავს უძღურსა და სუსტს,
ასეთ ქაოსში ტირანი „აღწევს“
„ესენგეს“ მონურ წევრობის სტატუსს.

პროგრამას ქვეყნის მკვეთრ დაცემისა
ერთად ქმნის გუნდთან მოლაღატეთა,
„უმრავლეს“ ჯგუფთან პარლამენტისა,
მზაკერულ „კავშირთან მოქალაქეთა“.
ლპობად რეჟიმის მსხნელად, იმედად
მიაჩნდა რა მას რუსული ჯარი,
ზნეობის ფარგლებს გასცდა იმდენად,
რომ მით იყარა თვის ტომზე ჯავრი.
როდესაც ახლო წარსულის წლები
ქებით მიუძღვნა კრემლს და პარტიას,
ვით ვარდის ნერგებს—სარეველები
მსგავსად ბოჭავდა დემოკრატias

ზვიადისა და მერაბის გარჯით
როცა ურყევენ რეჟიმს ურჩ ტირანს,
ეს ტირანი კი სასტიკად დასჯის
მამულის რჩეულ ორთავე ტიტანს.

სიყალბითა და მლიქვნელთა ზრუნვით"
გაინადდა რა "გმირობა შრომის"
შემდეგ აქცია "მზრუნველებს ზურგი
და განათავსა მსჯავრდებულთ შორის.
როს თვითმფრინავის გამტაცებლებსა,

მათ შორის სპეტაკ და უმწიკვლო
მღვდელს

სიკვდილით დასჯის, ვით მავნებლებსა,
მას შემდეგ როგორ ახსენებს ის ღმერთს?!
უბედურების ვინ მოთვლის ფაქტებს,
რაც ამ ტირანმა მამულს არგუნა.
თუმცა მჯერა –მის სატანურ აქტებს
არ შეუძლიათ ერის დათრგუნვა.
ვინც გაუჩინა ხალხს სულის ხუთვა
და დაუბნელა დღენი მზიანი,
ძირს შევარდნაძე და მისი ხუნტა,
მადლა ზვიადის სიბრძნის ზიარნი.

იოსებ გაფრინდაშვილი

განძის დაბრუნება

1944წ. შემოდგომაზე გერმანიასთან ომი გრძელდებოდა. საფრანგეთი გერმანიას დაუღსხთა და პრემიერ მინისტრად დე ვოლი აირჩია. იგი სამთა კოალიციას შეუერთდა. სტალინმა მენშევიკების მიერ საქართველოდან საფრანგეთში გატანილი და იმუამად ყადაღადადებული საეკლესიო განძი თხოვა. დე-ვოლმა სიამოვნებით შეასრულა თხოვნა და განძის ჩამოტანის დღეც დადვა.

თბილისს აფრინდა თვითფრინავი ადრიან დილით,

გადაუფრინა თურქეთს, სინას მთას, ქაიროს და პარიზს დაეშვა.

თამარი ედგა თვალწინ ორ კაცს, თავის მანდილით,

ეშმა სულს ლაფავს სულს ექვს თვეში, ზეგს რომ აეშვა.

ამ ორში არის კომუნისტი პეტრე შარია,
ლენინიზმი და მისი ლტოლვა ერთი შარია,
მასთან კამათი, თუ არ დათმობ, ერთი

შარია,

სიტყვა-ბაგეთა შარიშური თუ შური-შარია.

მეორე-შაღვა, უპარტიო ამირანია,

მისი გვარისა ფუქეც ზუსტად ამირანია.

კამათის კერძნი დავითისგან დალაშქრული ამირანია,

მეყსეულად ჭერეტს სიძველედან რანი რანია.
იქ ტრაპთან შეხვდათ დე-გოლისა მათ
პოლკოვნიკი,

ფეხი დაადგეს ფრანგულ მიწას ორთა
მოდღვართა.

სწრაფად გასწიეს განძისაკენ, რომ ჰპოვონ იგი.
მათ წინ ქართული ეკლესიის განძი მოზღვაავდა.
განძის თავში ზის თეთრი წვევრით მოხუცი
სათნო.

მისი ნაზი ხმა, გამოსხედა ყველას გულს
ათბობს.

ვინც ოც წელზე მეტს წაღებინა ამ განძს
იცავდა,

ყინვა-შიმშილიც საქართველოს სულს
"იფიცავდა."

" მშიერ-მწყურვალნი შევეწირო ჩვენს განძს, ეს
ვთქვი მე,"

ცრემლმორეული, თავდახრილი ამბობს
ექვთიმე.

მოკლედ მოჰყვება, რაც გადახდა,
ტკბილმოუბარი:

" ახლა თქვენ იცით, ჩაიბარეთ და
მოუარეთ."

განძი გასინჯეს, გადათვალებს და მორჩენ საქმეს,
პატივისცემად პოლკოვნიკმა სუფრა გაშალა,
თვითონ თამადაობს, დიდი ჭიქით ის სტალინს
აქებს,

ფეხზე დამდგარმა სადღეგრძელო მისი
დასცავდა.

ყველამ დაღია, სცნეს სტალინი პირველ
ბელადად.

დაუდგებო გერმანიას ჩქარა დღე გლოვის,
შეიმჩნეოდა, რომ შარია მძიმედ დეღავდა,

რადგან ელოდა თამაღისგან ტოსტსა დე-
 გოლის
 შარიას ახსოვს ჩერჩილმა რომ ადღეგრძელა
 ინგლისის მეფე,
 თავისებურად რომ მოიქცა მაშინ სტალინი:
 " მე მეფეები არ მიყვარსო ხალხთ სისხლის
 მჩქეფე"
 მეფის სანაცვლოდ ადღეგრძელა მან კალინინი.
 დე-გოლი მეფე რომ არ იყო, კარგად იცოდა,
 რომ იგი იყო პრემიერი, ხალხის რჩეული,
 მაგრამ სხეული მისი იმ წამს ცეცხლში
 იწვოდა,
 პარტიის ხაზის გასწვრივ სრბოლას იყო
 ჩვეული.
 ზეზე წამოდგა პოლკოვნიკი კვლავ სავესე ჭიქით,
 გაუმარჯოსო ჩვენს პრემიერს – ბატონ დე-
 გოლსო,
 მას შეუერთდა შალვაც, სხეებიც, მოქარგულ
 სიტყვით,
 გერმანიისგან მომავალში არა გვენოსო.
 შარია იჯდა თავისათვის, არ წამომდგარა.
 არ შეუსვამს და არც არა ხმა ამოუღია.
 აქ პოლკოვნიკი დაიხარა და მკლავმაგარმა
 მარცხენა ხელი პეტრეს მკლავქვეშ
 ამოუღლია.
 ძვრაც რომ ვერ უყო ტანმორჩილ კაცს
 თვითვე გააკვირდა,
 პეტრეს გულის და მაჯისცემა მეტად გახშირდა,
 პოლკოვნიკი კი , რაც რომ მოხდა, მაშინვე
 მიხვდა,
 მარცხენა ხელი ჩაიქნია, მარჯვნივ ქუდს
 მისწვდა .
 სუფრა შეწყდა... და თავის ადგილს ტვირთი
 მოაწყვეს,

თბილისისაკენ თვითმფრინავი ჩვენს განძს
მოარწევს.

შალვა და პეტრე განძის თავში დასხდნენ
ხალვათად,

განძის შუაში დიდ ექვთიმემ მოიკალათა.

რამდენიმე წელს დავრდომილმა კიდევ
იცოცხლა.

უშიშროების თვალთვალის ქვეშ ძნელად
იცხოვრა.

და მიიცვალა როს ფოთოლნი ხიდან ცვიოდნენ,
მიაცილებდა კაცი მხოლოდ ორმოციოდე.

1995.

ისტორიის პარაქელები მულების ციხე

აფრიკაშია ქვეყნები
მავრიტანთა და ნუვიდთა,
შუა ჩაუდით მდინარე
დაღიღინებით ჩუმითა.
სახელად ქვია მულები,
იმით ირწყვება ხეობა,
ხალხიც ჰყოლიათ გულუხვი,
მოსდევთ ძაღლონე, მხნეობა,
ამ ხეობაში ციხეა
მულებხად წოდებულთ,
ოთხივე მხრიდან მიუვალ
კედლებით მოზღუდულით.
ბირთვისი მასაც აქვს
ბუნების მადლით კედელი,
კაცი კედელზე ვერ ავა,

თუნდ იყოს რკინის მკენეტელი.
რაც იუგურთას ჰქონია
განძი, ნუვიდთა მეფესა,
სულ ამ ციხეში სდებია
ადგილსა მიუდგომელსა.
და ქრისტეს დაბადებამდე
ასექესი წლითა ადრიან,
მულეხისაკენ ისწრაფის
რომაელების არმია.
რომაელთა ჯარის სარდალი
გაიუს მარიუსია,
თავისი ჯარი გაწრთვნილი
ციხეს მან რა მიუსია,
ვერცა ავიდნენ კედელზე,
ვერცა დაძლიეს ბილიკი,
მადლიდან ისმის ნუმიდთა
რომაელ ჯარზე ქილიკი.
მარტო ბილიკზე ფიქრობენ
მულეხის ციხის მცველნიო,
მას აუდგნენ, ციხის კედლები
დაურჩათ დაუცველიო.
ლარიგვილეღმა მთასვლეღმა
დალაშქრა ციხის კედელი
და რაზმი ციხის შიგნიდან
გახდა ბილიკის მხლებელი.
იმავე დროს რომის სარდალმაც
ბრძანა ბილიკზე შეტევა.
ნუმიდიელთა გულები
საგულეს აღარ ეტევა.
წინ და უკნიდან შუბებით
გაწყვეტილ იქნენ ერთთავად
და მარიუსმა საჭურჭლე
ერთბაშად დაიხელთავა.
ერთი კაცი რომ ჰყოლოდათ

ციხის კედლების მზვერავი,
ვინ იყო შიგნით შემსვლელი,
ვერ აიღებდა ვერავინ.
ამ ომამდე კი ნუმიდთა
მეფე თხოვს მავრთა მეფესა,
დახმარებოდა ბრძოლაში
ქვეყნად სიკეთე ეთესა.
მავრების მეფე ბოკსუსმა
თხოვნა შორს დაიჭირაო:
„რომი მეც შემომესევა,
დაგთაგხმდე, ჩემდა ჭირადო“?
მავრამ, როდესაც შეატყო
ნუმიდთა ბედი ელოდა,
ჯარი აახლა მავრამ მარცხს
ვერაფრით ვეღარ შეელოდა.
რომში ზეიმით შევიდა
გაიუს ოქროს ზარდახშით,
იუგურთა კი ჩააგდეს
ბნელ, ცივ, ტენიან სარდაფში
იქაც აკითხვნენ, ახრჩობდნენ,
დიღეგშიც აღარ აცლიან.
დიდ ოქროს საყურეებსა
ყურებიანად აცლიან.

2. ბირთვისის ციხე

ბირთვისის ციხეც, მაღალო,
ასორმოცდაათ წყრთისაო
ბუნების მაღლო, ალალო
მოვლენილი ხარ ხვთისაო.
იმედით გულის გამთბობო,
შენს ერს დიდება, ვაი მტერს,

ერთობ დიდი გაქვს ფართობი,
მთელ საქართველოს დაიტევს.
მოზღუდული ხარ ხევებით
ოთხივე მხრიდან ფარადა.
მტრისთვის – პიტალო კლდეებით,
ქართველთ – გულგასახარადა.
ციხეს ერთი გაქვს კარიბჭე
და საცალფეხო გზა წვრილი.
აუღებლობას განიჭებს
შუბები კარში გაწვდილი.
მადლა ვერ აღწევს ცხვირის წინ
მტრისგან ნასროლი ისარი,
მადლიდან კარგად იცხრილვის
მომხდურთა გულის ფიცარი.
დაჟუღებულან ქვაბები
კუპრისთვის სადულარიო,
რომ ჩალმიანმა თავებმა
იგემონ მათი ღვარიო.
ისარი, ხმალი, კუპრი, ქვა
მტერს ვერ აშინებს იმდენად,
როგორაც შეუდარები
ნადდი ქართული სიმღერა.
სალოცავიც კი მანდვე გაქვთ,
ქრისტეს საკმევი უკმიოთ.
მტერს, შეტევაზე გადმოსულს
თვალსა შეასწრებთ თუკიო.
მოგერიება ასეთი,
მტრის თავდასხმისა ვის ეთქვას,
მადლით ერთბაშად ჩამოდის
მტრის თავსახეთქად ქვის სეტყვა.
მას მოსდევს ისრის მერეხი,
გულგასაგმირად, უპრიან,
გადმობრუნდება ქვაბები,
გადაესხმებათ კუპრია.

ვერაფერს გაკლებთ შეტევა,
 მტრისაგან ძალისმიერი,
 ციხეა რკინისებური,
 მცველნი ვეფხვისებრ ძლიერნი
 მოიგერიებთ შეტევას,
 მომხდურნი ვერას აწყობენ,
 დამდგარან ქართველის ქალები
 დაღლილთა სუფრას აწყობენ.
 შემოუსხდებით მაშვრალნი
 სუფრას გრძელსა და განიერს,
 მოგჩერებიან მაშვრალნი,
 დასჭექავთ მრავალჟამიერს.
 ჭუკისფერ ღვინოს ყანწებით
 ერთურთს აწოდებთ ალავერდს,
 ნერწყვი უშრებათ მომხდურებს,
 ბოდმასაც ვეღარ მაღავენ.
 დიდება ქართველ ვაჟკაცებს,
 ციხის დამცველებს დიდება!
 გახსოვდეთ, " მშვილდი ერთხელაც
 თავისით მოიზიდება".
 ბირთვისს ჩამდგარა თორელი
 ოცდაათ დიდაზნაურით,
 ოჯახებით და ცოლ - შვილით
 ასორმოცდაათ მეომრით.
 თემურს ახარეს გიორგი
 ბირთვისში იმაღებაო,
 მაგრამ იმისი აღება
 არის მხოლოდ ღვთის ნებაო.
 რა ციხეაო ასეთი,
 ჩემს ჯარს რომ გაუმკლავდესო,
 ბევრი ამიღგავს მიწისგან,
 მაგისი ჯავრი მკლავდესო?
 რჩეული ჯარი გაგზავნა
 მან შაჰ-მალექის სარდლობით .

ჯარი ბილიკთან დაზავდა
შეუვალობის წყალობით.
შემოუთვალეს: ალებას
ვერ შევძლებთ, კი არ გვიჭირსო,
შემოგვრჩა მხოლოდ იმედი
შენი ღვთაებრივ ნიჭისო.
სასწრაფოდ გაჩნდა თემური
ბირთვისის ციხის ძირასა,
ალების გზებსა ჩხიბავდა
თითქმის სულ მთელსა კვირასა.
გააწყობს ისართმფრქვეველ და
მანქანებს ლოდისმტყორცნელთა,
შეტევაც ბრძანა, გაგიჟდა,
ვერ აისრულა ოცნება.
შემდეგ კი ბილიკის ძირში
ციხის შენება დაიწყო.
ააგო. სამიათასმა
თათარმა ბინა დაიდო.
სხვა ორ მხრიდანაც დაიწყო
მსგავსი ციხეთა შენება,
ძლიერი ციხის დაცემა
ხანგრძლივი ალყით ენება.
აღყაც ვერ შევლის, სურსათი
მთელსა წელიწადს ეყოფათ,
ქეიფობენ და მღერიან
არვის არ ძალუძს ხელყოფა.
მექრითებს – კლდეზე მცოცავებს
იხმობს, პირდაპირ აცხადებს:
ვინც დაძლევს სამხრეთ კედელსა
ოქრო და ვერცხლით აავსებს.
ერთმა მექრითმა – მეგიჯაგ
ღამით დაძლია კედელი,
დილით თემურ ლენგს წარუდგა
ციხის დაცემის მჭედელი.

ოთხასსა საფეხურიანს
აგრეხენ თოკის კიბესა,
შუალამისას ჰკიდებენ
სამხრეთი კედლის კიდესა.
დილით შეიტყვეს ქართველთა
რაც მომხდარიყო იმ ღამეს,
შეცდნენ, რომ შეუვალობა
სამხრეთ კედლისა იწამეს.
თითებს იკვნეტდა თორელი,
შეცდომას მისას ნანობდა,
არა და ამ კედლისათვის
ერთი გუშაგიც კმაროდა.
რკინისხელტფარებიანთან
ხმალი ვერ ხმლობდა ხასხასა,
მხოლოდღა შუბლი უხვრეტდა
მტერს პირსახეს და ხასხასა.
მედგრად იბრძოდნენ ქართველნი.
ცოტაც, იყრიდნენ მტრის ჯავრსა,
შუადღეც დადგა, თათრები
მიწვდნენ ბილიკის ჭიშკარსა....
სისხლის ტბა დადგა ჭიშკართან,
კედლებს დაედო ლაქადა,
სასტიკი ბრძოლის სასწორი
მტრის სასარგებლოდ დაქანდა.
ხოცავენ მძიმედ დაჭრილებს,
მოხუცებს, ბავშვებს, ყმაწვილებს,
დათვრნენ უმანკო სისხლითა,
ქალები დაინაწილეს.
ცალფეხხელგამხმარ თემურ ლენგს
შემოსეოდნენ ხოჯები,
ის გიორგიზე ფიქრობდა,
გადმოეყარა ღოჯები.

ნათიაო ნათიაო

(ვუძღვნი ყველა ნათიას)

ნათიაო, ნათიაო,
სხივის ათინათიაო,
შენს თვალებში თამარ მეფის
ემშის ალი ანთიაო.
ბადრი სახე, მოკაშკაშე,
ბნელი ღამის მნათიაო,
მოღერებულ ყელს გიმშვენებს
გული მოქათქათეაო.

ნათიაო, ნათიაო
ქულა ბამბის ნართიაო,
შენი ყველა გაელვება
ვაუთა გულის შანთიაო.
ნათიაო, ნათიაო,
ჩიტი გვრიტის მართვეაო,
შვილთაშვილებში მოგესწროს
ბარე ათი ნათიაო.

ნათიაო, ნათიაო,
შუქის ათინათიაო,
სალოცავად შეენილიყავ,
ვითარ ქრისტეს კვართიაო.

1995 წ.

ზურაბი ხრესილის ომში მიღის

საწერეთლოს თავადი,
ზემო მხარის სარდალი,
ტანადი და თვალადი

ქაიხოსროს ბადალი,
ჯერ რომ არ უპოვნიათ
მისი გამომწვევია,
არ დაუყოვნებია
შიკრიკი რომ სწვევია.
როგორც ნაბრძანებია
„კომლზე ერთი მხედარი“
ჯარი შეუკრებია
სალაშქროდაც მხნედ არის.
ზოგიერთებს უთქვია
„ქუდზე კაცი საომრად“
გამოსვლაც კი უცდიათ
ქაიხოსროს საოცრად:
რას ამბობთ, ვინ გაბედეთ
მეფის სიტყვის ხელყოფა,
თქვენ სხვა საქმეს მიხედეთ,
კომლზე კაციც გვეყოფა.
ახოვანი ყმაწვილი
ხალხში ნელა გაძვრება
და წინ ხელეზგაწვდილი
თავადის წინ დადგება.
გაუბედავს: რაა ეს?
ხათრი არ აქვს არვისი
კომლზე ერთ მოლაშქრის წესს
არღვევს მამასახლისი.
კაცი მე ვარ ოჯახში,
დანარჩენი ქალია,
არ მიყვარ ლაშქარში
რაღა დასამაღია!
თუ თქვენც მას მიუდგებით,
ჩვენ თურქები გერთგუნავდეს,
მე, ქვეყნისთვის ურგები,
რაღად უნდა ვსუნთქავდე?
ხმალშიც, ცხენზეც გაწვრთნილი

სახლში დაურჩე? რატომო?
გთხოვთ ხელეგამოწვდილი,
თან მიახლო ბატონო.
მსურს ხრესილში თურქთა ტყე
მოვაქციო ახლო
თუ შევიქნე შიშის ტყვე,
ომში დავინახოთო.
ღამით გავიპარები
თუ უჩემოდ წახვედით,
არსად დავიკარგები,
რომ მოხვალთ, იქ დაგხვდებით.
მამასახლისს მოუხმობს
ქაიხოსროს სარდალი,
ბრძანებს, ახლავ მოუთხროს
მის შესახებ მართალი.
ეტყვის, შვიდი წლის წინათ
აღექსანდრეს, რომ ვახლდით,
თურქები გავაქციეთ
და ახალ ჯგუფს წავაწყდით,
მათი რიცხვით მრავლობამ
უცბად თავი იჩინა,
იქ სამი ძმის მძლავრობამ
მეფე გადაგვირჩინა.
სამივენი იბრძოდნენ
მართლაც თავგანწირულად,
ბრძოლის ველზე დაეცნენ,
დაიდუბნენ გმირულად.
უფროსი ძმის შვილია,
სხვებს ცოლები არ ჰყავდათ,
ბაბუის გაზრდილია,
მაგის გაწვრთნას გადაჰყვა.
სულ მთლად ისე არწივობს,
როგორც მამა, არისტო.
ომში ბედმა გასწიროს

იღუპება გვარის შტო.
გვარად ოქროცვარიძე
და ზურაბი სახელით,
შესახედათ არის მზე
ოქროს გამომსახველი.
ქაიხოსრო ოხუნჯობს:
ვწვდები გულის ხმაშიო,
წავიყვანოთ გავსინჯოთ,
გამოვცადოთ ხმაღშიო.
ხოდაბუნში აჩვენებს
ნორჩი ალვის ხეივანს,
ცხენით გზაზე აყენებს,
ბრძოლის ეშში შეიყვანს.
ეტყვის: თუ კი გაჩეხავ
ერთ გარბენით ნახევარს
ლაშქარშიდაც ჩაგრიცხავ,
დაგილოცავ სატევარს.
ცხენს ანიშნებს, დასტურად
საქმე ჩვენზე ჰკიდია,
ყვირილაში გასცურა,
განზე დარჩა ხილია.
მარცხნივ, მარჯვნივ ნერგს ჩეხდა,
ედღეოდა თან შევებას,
ჰაერშიდაც ასწრებდა
ხმალის შეთამაშებას.
ქაიხოსრო იხილავს
ნერგებს წმინდად განაჩეხს,
მას ყმაწვილი მოხიბლავს,
წაუკითხავს განაჩენს:
ლაშქარში ხარ ამიერ,
შეასრულე პირობა.
სიხარულის მაგიერ
ის ყმაწვილი ტიროდა:
მე და ნისლა აღვიგზნეთ,

ისარივით მივექროდით,
შორს-შორს იყო სამიზნე,
ახლო-ახლო ვფიქრობდით.
ჩამოჰკიდებს სატევარ
ყვირილასვე გაღმითა,
თავის გვარის ნახელავს
ყმაწვილი ცნობს დამლითა.
ქაიხოსრო დაასწრებს:
ნახელავი თქვენია,
მტერი ვერსად გაგასწრებს,
ხოცდუ მუდამ დღენია.
გმირულად შეებმები
ვინც ხელოყოფს ჩვენს ედემსა,
ეშვათ ბევრი შენებრი
საქართველოს დედებსა.
ჩაიძირა ზურაბი
სიხარულის მორევეში,
ქაიხოსროს უმადლის
ფიქრით დაჰქრის ომებში.
ხალიფოურს მოირბენს,
მის მშობლიურ სოფელსა,
ბაბუის ხმას მოუსმენს,
მისი გულის მკერობელსა.
როგორს სჭედენ აქ ფოლადს
ძველებურად დღესაცა,
მტერმა ვერა დააკლო,
თუმცა ბევრი ეცადა.
ხალიბები, სულ ძველი
ქართველური ტომები,
თვითმყოფი და სულგრძელი
და მშვიდობის მდომები.
თავისათვის ცხოვრობდნენ
ხმელთაშუაზღვისაკენ
ოცნებობდნენ, შრომობდნენ,

თვალი ჰქონდათ მტრისაკენ.
რომაელნი გუდავენ,
თავს ესხმება პართია,
ბრძოლა არის მუდამ დღე,
მუდამ ცეცხლი ანთია.
ყველა მისი მტერია,
მოუწია აღაპმაც,
რომაელთ იმპერიამ
სამუდამოდ ჩაყლაპა.
დიდხანს იდგა ბერძნული
ხე ვარჯით და რტოებით,
ყველაფერი არსებობს
ქვეყანაზე დროებით.
აზიიდან იწყება
ღტოლვა მშიერ ბრბოების
და ნელ-ნელა იქმნება
თურქთა სამთავროები.
დაპყრობილი ქვეყნებით
მათი გული ვერ ძღება.
ბრძოლით, აბჯართხეთქებით
ვერ გაუძღეს ბერძნებმა.
მომთაბარე ტომებმა
ქრისტიანნი გარეკეს
განუწყვეტელ ომებმა
იმპერია წაღეკეს.
ახლა სურთ ჩვენც გვაქციონ
ხოჯადა და მოლადა.
უნდა გასცეს პასუხი
ხალიბურმა ფოლადმა.
ვპოვე ჩემი ადგილი
ვითა ცვარმა ნამისა,
ომში მიწვევს აჩრდილი
ბიძების და მამისა.
გამოერკვა, შეხედა,

ქაიხოსრო იქვეა.
სათხოვარიც შებედა,
მუხლებზედაც ემთხვია.
ეუბნება სარდალსა:
დედას დავეთხოვები
წამოვიღებ საგზაღსა
სვერში დაგელოდები.
მისგან დედის ხსენებამ
მისივე გული დასუსხა
სარდალმაც, რომ ღიმილი
მიაგება პასუხად,
მდაბლად თავი დაუქრა,
ადვირს ხელი მოჰკიდა,
გულის დარდი გაუქრა,
ცხენი ადგილს მოსწყვიტა.
მიჰქრის როგორც ისარი,
დედისაკენ ისწრაფვის.
დედას ხედავს, ის არის,
მისი გული იდაგვის.
მიახარა, მიმიღეს
და პატივი დამდესო.
უკვე მივალთ, ზევ თურქებს
გავუთენებთ შავ დღესო.
სიხარულით გაოცდა
როს გაიგო ყოველი:
გაუძლებდა გამოცდას
„კვიცი გვარზე მხტომელი“.
მოუტანა საგზალი,
გულმხურვალედ დაკოცნა.
ლაშქარში მიმავალი
დედის გულით დალოცა.
ომში მიდის მზეთა და
გოლიათთა სადარად.
ხელს უქნევენ დედა და

მისი დები პატარა.

1998 წ.

*სოლომონის და
ალი ბეგის ორთაბრძოლა*

თურქები აპირებენ
მეფე "ყულფში" ჩააგდონ,
ეს შენიშნა ზურაბმა,
ქაიხოსროს გაანდლო.
გადაუდგნენ მეყულფეთ,
იწყეს შუა განკვეთა.
ერთ ნახევარს რომ მორჩნენ
მათი რიგიც გათხელდა.
ხუთი ბიჭით ზურაბი
გვერდზე გაინაპირეს
და მათ ამოსახოცად
თავის თავი გაწირეს.
მარტო დარჩა ზურაბი
ხმლის და ნისლასამარა,
ექვსმა თურქმა მის ირგლივ
სწრაფად შეკრა კამარა.
წრე გაგლიჯა ზურაბმა
და ტყისაკენ მუკურცხლა
გამოენთნენ თათრები,
ექვსი მისდევს ერთს ურცხვად.
უცბად შემოტრიალდა,
შეეგება პირისპირ,
სამი იქვე "მოსჩეხა",

თავდაყირა ყრიან ძირს.
კვლავ ტყის ნაპირს ეძგერა
იმედად ტყის ბილიკს,
გუშინ, რომ დაეზვერა,
რატომ, რისთვის, ვინ იცის.
ნისლა ყალყზე შეაგდო,
ისე მოატრიალა,
დაერია ცალცაკე,
სჩეხა, გაატიალა.
წულუკიძემ თვალი მოჰკრა
მისკენ ყულფის ნახევარს,
იმთავითვე აბობოქრდა,
ბრძანა უკან დახევა.

დაერივნენ, შეუტის
ვით ფრინველთ გუნდს ძერაბმა,
მტრები ააფორიაქა
მკერდში შუბის ძგერებმა.
მადლა აკვრა, პურის ძნისებრ
თავზე გადატარება,
დავითური ბრძოლის ეშხი
იგრძნეს შუბის ტარებმა.
სტოვებენ, რა იავარქმნილს,
მიგლეჯილს და მინალეწს,
სწრაფადვე უბრუნდებიან
პოზიციას—წინაკერძს.
კვლავ მოაწვნენ ოსმალნი
მარჯვენა ფლანგს, პაპუნას.
მეფემ "ქვახეთქია თვალნი"
ცხენოსან ჯარს აპკურა.
დრო არ იცდის, სწრაფად მიჰქრის,
უჭირს ფრთასაც, მარჯვენას,
მოვლენებმა ჩანაფიქრი
უფრო მტკიცედ აჩვენა,

სოლომონი კვლავ წინ არის
 ერეკება უკუ, მტერს,
 ზურგში უწინარეს,
 ფლანგს უტოვებს ძუძუმტეს.
 აქ ძუძუმტე გაგულისდა,
 უტევს უფრო ანჩხლადა:
 "მეფის გასვლა არდაგვეტყოს,
 მტრის გულს დავხვდეთ ხანჯლადა."
 და უეცრად რა მოხდა?
 მეფე გულით ცხელითა
 ასპარეზზე გამოხტა
 თავის თეთრი ცხენითა.
 იქვე ბორცვსა განჭვრეტდა
 ნაყვავილარს, ნავარდნარს.
 ცხენს მათრახი სწყვიტა და
 ირგვლივ ექცა ნავარდად.
 მერე ბორცვზე ავარდა
 გოლიათის სადარად,
 უნაგირზე შედგა და
 ხმალი მადლა აღმართა,
 თან თურქულად დასჭექა
 ბრძოლის ცეცხლის აღმურში:
 "მთავარსარდალ ალი ბეგ
 ფაშას ვიწვევ დავლურში."
 გამოვარდა ალი ბეგ,
 შუბი მკერდში უსწორა
 მეფემ ფარი უფარა,
 დაუხვდა შეუპოვრად,
 მაგრამ ძლიერ ნაკრავმა
 შუბმა ფარი გახია.
 წამსვე მეფემ ალი ბეგ
 შიშის ტყავში გახვია.
 გახვრეტილ ფარს ძირს დაჰკრა,
 შუბი გააგდებინა,

ნაკრავ შუბზე ალი ბეგს
ხელი აადებინა.
შეუყვივლა ხმალიო,
კიდევც მისწვდა ალი ბეგ,
ვაი შენი ბრალიო,
უსწრაფესად ხალიბებრ,
მოუქნია მეფემ და
შესაბმელად მოწვეულს
თავი წაადგებინა
მცირედ ხმალამოწვეულს.
განმეორდა პონტოს ომი
ათასსამას წლის ხნისა,
პოლიკარპეოს ბერძნის
და ვახტანგ გორგასლისა.
შედარება ამძაფრებს
ხრელისის აპოთეოზს,
აქ იწვევდა სოლომონ,
იქ კი პოლიკარპეოს.
იქ ვახტანგმა ლახვარი
მადლა ცაში აუგდო,
სოლომონმა ალი ბეგს
ძირს, მიწაზე დაუგდო.
ორივეჯერ ქართველთა
შტევაა მრისხანე.
ორივეჯერ თავია
წაკვეთილი მტრის მხარეს.
ორივეჯერ აბჯარი
გაიხვრიტა ქართველისა,
ორვეჯერ დაგორდა
მუზარადი მტარვლისა.
ორივეჯერ მტერია
სასტიკი და ვერანი.
ორივეჯერ თეთრია
ქართველთ მეფის მერანი...

ცხენი შეკრთა, გადუწითლდა
სისხლით ძუა—ფაფარი,
გააცილა ბრძოლის ველს
თავწაცლილი მხედარი.
წყალწითელა განვლო წამში
ფრუტუნით, წყლის ჩქაფანით,
ალი ბეგის ტანმა წყალში
მოადინა ზღართანი.
წყნარსა და ნელ მდინარეს
აეძაგრნენ ტალღები,
მიწის ნაპირს მიაკრეს
სისხლი ზედ მონადები:
"ჩვენ საკუთარ წესს ვიცავთ
ფიცითა და რისხვითა,
წმინდანთა სისხლს ვერ წაუბილწავთ
უწმინდურის სისხლითა"...
დაიდრიკნენ თათრები,
ქართველები გააკაუდნენ,
ეცნენ როგორც აფთრები,
თურქ მებრძოლებს ჰკაფავდნენ.

თუა გვარამაძე

იესოს შეგონება დღეს

თუ შეგიძლია ნუგეში სცე ადამიანს,
ნუ დაიშურებ სიტყვას,
თუ შეგიძლია ცრემლი შეუმშრალო მტირალს
ნუ შეყოვნდები, ჰქენი სიკეთე,
ნუ ისურვებ ვინმემ შეგაქოს,

მაღლაა ღმერთი.
თუ ვერ გაიგეს შენი სიკეთის,
შეუნდე ცოდვა, რამეთუ ქვეყნად
ყველა კაცი არის ცოდვილი
თუკი ვერა იქმნ საქმეს კეთილსა,
ნუ იქმნ ბოროტსაც,
რადგანაც ქვეყნად ბოროტებას
თესავს სატანა.

ღმერთი და მაცხოვარი

აჩრდილივით ქცეულ სხეულს
ძლივს მიათრევს კვნესით,
ჩაწითლებულ სუსტ თვალებში
ადარ მოჩანს ცრემლიც.
უსიცოცხლო, უპატრონო,
მისდევს ქუჩას ხვნეშით.
მოიძულეს წუთისოფლად,
სად წასულან წლები...
ოჰ, მოითმენს ამ გასაჭირს,
ლოცვას ისმენს ღმერთი,
კიდევ ცოტაც, კიდევ ცოტაც,
გაივლიან წლები...
ციდან სევდით თვალს აყოლებს
დაღლილ მუხუცს ღმერთი.

ჩემი სახლის მონატრება

სოფლისკენ მიმავალ გზას დავადექი,

მშობლიურ კერაზე ვფიქრობ.
ისევ ბავშობა მენატრება,
ისევ ბავშობა მიხმობს,
ახლა კი ფერები შეიცვალა,
მშობლები გამითეთრა ფიქრმა,
ვიცი ბავშვივით გაახარებთ
ახლა ჩემი იქ მისვლა...
ო, როგორ ძლიერ მენატრება,
ჩემი სახლი და ეზო...
დიდხანს მიცოცხლე და მიდღეგრძელე
ჩემი მშობლები, ღმერთო!

* * *

მიტოვებული სახლი,
მიტოვებული ხე,
მიტოვებული ქალი,
მიტოვებული ზღვა...
უკიდებანო სივრცე
და ბობოქარი ზღვა.
ისევ წარსულზე ფიქრი,
კრიალა, ლურჯი ცა,
წითელვარდების კონა,
მონატრებული ხმა...
ქარს გაყოლილი ფიქრის
და ოცნებების ზღვა.
მოგონებები ისევ...
კვლავ მონატრება, კვლავ...
მიტოვებული სახლი,
მიტოვებული ზღვა...
მიტოვებული ქალი,
ქარს გაყოლილი ხმა.

ცეცხლის ენებმა დაფარეს ზეცა,
მამონი ებრძვის ღმერთს...
ადამიანში ჩასახლდა ეშმა,
ზურგი აქცია ღმერთს.
იესომ გვიხსნა, განგეწმინდა ყველა,
აწ უნდა ვივარგოთ ჩვენ.
რად გვინდა ცოდვა
და რად გვინდა სატანა,
როს ღმერთი გვიწოდის ხელს,
ცეცხლის ენებმა დაფარეს ზეცა,
განგაშის ზარი რეკს,
სულს გაუფრთხილდი, ადამიანო!
იესომ განგეწმინდა ჩვენ.
ვიწრო ბილიკით სჯობს რომ იარო,
ღმერთი დაგიფარავს შენ.

რად ტირი მაისო

რად ტირი მაისო,
ცა ღრუბლით გაივსო,
ტკივილი რად იცი, ნეტავი მაისო!
ან მწუხარება, ან სულის ტკივილი,
ნუთუ შენც იცი, ჩემსავით, მაისო
ცა ღრუბლით გაივსო,
გული კი ცრემლებით,
შვილი მეფერება პატარა ხელებით.

ამალია კუპრავიშვილი

ჩემი საქართველო აქ არის

აქ მზეც სხვანაირად ბრწყინავს და
წვიმაც უცნაურად ცრის,
სხვა სილამაზე აქვს ყინვასაც,
ცრემლიც უნებლიედ მდის.

ჩემია ეს მიწა, ეს ყანა,
მთა, ვაზი, კორდი და მდელო,
ზურმუხტად ქცეული ქვეყანა
პატარა საქართველო.

მიწას ვეფერები მადლიანს,
ქედს ვუხრი ციხე-გოჯს ურყევს,
კედლებს ტყვიის კვალი აჩნია,
სევდა შემომაწვა გულზე.

ბახტრიონს გაეხედავ ამაყად,
ზეზვა კვლავ მოაჭენებს ცხენს,
ლოცვას წარმოვთქვამ ხმამაღლა,
მალულად მოვიწმენდ ცრემლს.

ხავსი მოსდებიათ ლოდებს და
ბახტრიონს დაუყრია ფარხმალი,
კვლავ მესმის თუში ქალის გოდება
ჩემი საქართველო აქ არის.

ტყიანს შევუყვები გზაწვრილს და

ამოსვლა რატომღაც მეძნელა,
კვლავ ვნახავ ბიძინას, სანათას
ჩემო მშობლიურო კვეტერა?

ბუკსა ჰკრეს, ნაღარა ხმიანობს
მტრის მოედინება მდინარე,
სადა ხარ ფრანგულო ტიალო,
ვაჟკაცნო, რადა ხართ მძინარე?

თელავს ვიკრიბებით ჭადართან
პატარა კახის რაზმიც აქ არის,
ერეკლეს მორეგია ჭადარა
ჩემი საქართველო აქ არის.

მამულს თქვენი თავი სჭირდება
და დაცვაც კვლავ თქვენი ვალია,
გინდათ გაგახაროთ? – იმედად
მეც აქ ვარ, - წყნეთელი მაია!

აწყურში სერებზე ავირბენ
ცრემლს ვმაღავ თვალების გუბებში,
წმინდა გიორგის დარდს გავუმხეღ
მე მისგან მჭირდება ნუგეში.

უფალო! სამშობლოს გავედრებ!
ღამეებს ლოცვაში ვათევდი,
შენს წყლულებს მაღამოდ დავედო.
შენ უნდა ავინთო სანთელი.

ჯერ სძინავს ბებერ ღოღს ისევე
მაგრამ გულს უნთია ღადარი,
მტერს უჯობს არ გამოადვიდოს
რადგან ჩემი მიწა აქ არის.

განა დაიღია ვაჟუკაცი?
კახელნო, სად არის სარდალი!
გულს ცეცხლი გინთიათ მამაცნო,
თქვენი სამკედრო მიწა აქ არის!

სიკვდილს კვლავ ჩახედავთ თვალებში
გმირებად მოკვდებით ქართველნო,
ცრემლს არ დაგანახებთ ქალებიც
გჯეროდეთ არწივთა მართვენო!

სხვის მიწას აროდეს შევეტროდით
რადგან ჩვენს არა ჰყავს ბადალი,
ეს მიწა გვშობდა და გვარჩენდა
და ჩვენი საძვალეც აქ არის.

აღაზნის გავყევი დინებას
მომყევი ცისფერი ცარგვალი,
გულში ჩამექსოვა სიმებად
ჩემი მზიანეთი აქ არის.

სული კვლავ წარსულში ფათურობს
ჯერ არ დაღევი საგზალი,
აღავერდს ხელი მინდა მოვხვიო,
ჩემი საქართველო აქ არის.

წმინდაო მარიამ, დალოცე
მიწა ძირძველი და ახალი,
მუხლზე დაუწოქებ, ვაკოცებ
ჩემი საქართველო აქ არის!...

კაი ყმა

შენს თვალთა მორევში ვიძირები,
ზურგის ქარს ვნატრობ, ზღვას გავყურებ,
სიყვარულს მსხვერპლად ვეწირები
ეგება მოვნახო სხვა ყურე.

ვლოცულობ, ბობოქარ სინამდვილეს
აჯობოს ზღაპრულმა რაინდმა,
ჩემი სიყვარული ინაწილე
და მერე იქნები კაი ყმა.

სადა ხარ?

სადა ხარ, შენი ნახვა მიხარია
ოცნებით ტრფობის ბადე მოვქარგე,
ნუთუ ეს ტკბილი სიზმარია
ფიქრები სულ მივკარგ-მოვკარგე.

განვედ სინანულო, დარდო ჩემო,
გულში გაზაფხულმა დაიბუდა,
ისევ ცეცხლის ალი შემომენთო
ჩემი სიყვარული დამიბრუნდა.

იმ ნადვს ვგავარ

ბარდნის თეთრად, ემატება ფანტელები
ფანტელებს
ციალებენ, ელავენ, არემარეს ქარგავენ
პირველყოფილ

მარმაშით.

ნაძვი ზამთრის გრძელ ღამეს მოლოდინში
ათენებს,
სისხსამ დილას უნდა შეხვდეს საქორწილო
კაბაში.

თავდახრილა იდუმალი კდემითა და სინაზით,
სიყვარულის ჯადოსნური გრძნობა დაუფლებია,
ავსებულა სითბოთი, სიდიადით, სინათლით,
ბედურები ყვავილივით მკერდზე დაუბნევიან.

ბარდნის, ბარდნის, ფარფატებენ უგზო-უკვლოდ
ფიფქები,

წამიშალა ბილიკი და გზები შენსკენ სავალი,
იმ ნაძვს ვგავარ და მე შენი სიყვარულით
ვითვრები,
რა ვიღონო, მიხსენი, ნახე გამოსავალი....

მოვა გაზაფხული, მოვა

იამ გაიდვიდა ჩირგვში,
ნუშების დაიწყო თოვა,
დათვს ქარი ჩასძახის ძილში
მოვა გაზაფხული, მოვა.

მიწას ოხშივარი ასდის
ტოროლა ასკდება ზეცას,
ზამთარს უკვე ყავლი გასდის
სიცვივე ვედარ გაძლებს ერთწამს.

ატმებს დასკდომიათ კვირტი

ვარდისფრად უღვივით ბაგე,
ადრიან აყვავდა შინდი
ღოღილო ღამაზ თვალებს ასეღს

სიო შურდულივით დაქრის
ვის ამბავს მიუტანს ვის...
ქარი ტყემლის ყვავილს მაყრის.
წვიმა საცერიდან ცრის.

ხავერდად გადაიქცა მოლი
რუმ კვლავ დაიწმინდა ხმა,
ირემმა მონახა ტოლი,
დამით ბუ აკვესებს თვალს.

მერცხალი მოფრენილა ბანზე
ობობას დაუწყია ქსოვა,
ცრემლი მომერია თვალზე
მოვა გაზაფხული, მოვა!...

მთვარის სიმფონია

ოცნებამ ცის კიდური მომატარა
მთვარესთან წილნაყარი დამტოვა
ქარბუქმა ფიფქები მომაყარა
ჩემს ბანზე ადრიანად დათოვა.

მსურს ცისფერ ოცნებას დავემალო
და დედამიწაზე ვბრუნდები,
როგორ შემაყვარე ეს სამყარო
დღედაღამ შენზე ფიქრს ვუნდები.

გულს კიდევ შემორჩა სითბო შენი,
თუმც გარეთ სუსხი და თოვლია,
ფიქრი გადაფითრდა, მოდი, გელი
თორემ, დამთავრდება მთვარის სიმფონია

რას არ გაიგონებ... რას.....

ოცნების ცაზე ბრიალებ
სხივი ხარ ცხრათვალა მზის,
გულს შუქი შენით იალებს,
ცრემლიც მხოლოდ შენგნით მდის.

იების შევნიშნე ამოსვლა,
რუ კვლავ დაიწმენდს ხმას,
ქარი სისინებს, რომ არ მოხვალ (!)
რას არ გაიგონებ... რას.....

შემობრუნება

ზამთარს გავექეცი ნაღვლიანი
თებერვალს შევეხიზნე დაღლილი
სიცხვე მომეხვია ადრიანი
წლები მენატრება განვლილი

მარტზე სიმღერებს ვლიღინებდი
მარტივით ანცი და გიჟმაჟი
შენზე ოცნებებით ვიძინებდი
შენით თენდებოდა რიჟრაჟი.

აპრილი რისი აპრილია
თუ არ აფეთქდება კვირტები?

გული ოცნებებით დაღლილია
მჯერა, კვლავ შენთან ვიქნები.

მაისი რისი მაისია
წვიმამ ცოტა თუ არ დაგნამა?
გულში ოცნება და ხალისია
ფიქრებმა ვერაფრით დამღალა.

გარეთ თაკარა ზაფხულია
ხვატი ჩამოდერილა მინდორზე,
ჭრიჭინებს აკორდი აუღიათ
მხოლოდ სიმღერაზე ფიქრობენ.

მუსიკა ზეცამდე ატანილი.
სიმღერას პირველი ვიწყებდი,
ლოყები ამეწვა ატამივით
და შენს სიყვარულში ვიწყები.

მიფრინავს დღეები. შემოდგომამ
ჩამაცვა ყვითელი ფერები,
არაფერი მომცა გვერდზე დგომამ
სიყვარულს თავზე ვეველები.

ზამთარი მომისწრებს სანაცვილე
როგორ დავემალო სიცივეს,
ეს წელიწადიც გავაცილე
და მოგონებებით ვიძინებ.

გარბიან დღეები უსაშველოდ
როგორც ცხენები უბელო,
სიყვარულს გაქრობა არ უხდება
ტრფობის ცეცხლს სული უნდა უბერო....

თინიკო კუპრაგიშვილი

ჩემი სოფელი

იცით, სად არის ჩემი სოფელი ?
იქ, თოვლიანი მყინვარის ახლოს
შემოსქენძიათ მწვერვალებს ნისლი
და ქარაფებზე ქორბუდა სახლობს.

აი, ბორბალოს სალი კლდის შვილიც
ნაპირს ემსხვრევა ვეება ტალღა

ბარში ჩამოდის, უცებ დინჯდება,
თავის წარსულზე ბუტბუტებს ახლა.

მანქანა გზას თვლებზე იხვევს და .....
გარბიან ხეები, სახლები
გულს უსწრებს ჯიუტი ფიქრი და
ოცნებით მთის წვერზე ვსახლდები.

აგერ, ლომგული ერეკლეს ბუდე
ღრმად მოხუცი და მაინც ჭაბუკი
სად საქართველოს სევდიან ბედზე
ბურჯთან გაჟკაცებს უხმობდა ბუკი

გვიმასპინძლდება ბერი – ჭადარი
გვესალმებიან ბაღის ვარდებიც
ხეივნის ჩრდილით მიდიან წყვილად
ლამაზმანები, ტანკენარები.

თაყვანი ვეცით აკადემიას,

სადაც სწავლობდა ჭაბუკი შოთა,
და ავედრებდა ღმერთს თავის მამულს,
როს თამარ – ქალზე ემხით იწვოდა.

აღავერდი – კი თეთრი გედივით
შემოგვეგება, ცაში აფრინდა
დროის ქარტეხილს რამაც გაუძლო
საუკუნენი მხრებით აზიდა.

წარსულის სანაცვლოდ მშვენივლია ეს კუთხე
ბადებით, ზვრებით და კორდებით,
დედის სიხარულის ცრემლი და . . .
მანქანა შეჩერდა მ ო ვ ე დ ი თ.

დედასთან

გამოიცვალა ეზომ იერი,
მწვანეს ყვითელმა ფერმა აჯობა
გალიმებული და ბედნიერი
ეზოში დადის ჩემი ბავშვიბა.

მას უნდა ჩემთან ახლოს მოვიდეს
ვერ ვხედავ, მიდის და თავს მანებებს
დედა კი თურმე გვხედავს ორივეს
და გვეფერება როგორც ზმანებებს.

დედილო! ეს გზა ისევ შორია
სიბერე შენგან კიდევ შორს არის
თუმცა მეც ბევრი არ მიცხოვრია
ერთად ბევრი გვაქვს მოსაგონარი

მამას !

თუ ახლა თმაში თეთრი გახშირდა
ასიათასჯერ დეე . . . დათოვოს . . .
შე კაი კაცო, რა გედარდება
რა გედარდება მამავ – ბატონო !

გახსოვს. . . ბრძოლებში სიკვდილს დასდევდი
სად არ გივლია დენტის კვამლშიაც
ჰოდა, ჭაღარა რაა ისეთი
როცა ტყვიებთან გითამაშია.

ახლა თუ თმებში თოვლი გახშირდა,
ეს შენი წლების არის ალერსი
შენ კი , რად ამბობ გავჭაღარავდი,
რამ ჩაგიყენა შიში თვალებში.

თავს დასტრიალებ ეზო-გარემოს
დგას ხეივანი მზით ნაფერები
ჰოდა, ჩამოვალ შენი თინიკო
მაგ შენს ჭაღარას მოვეფერები.

1983 წელი

წვიმს...

აწვიმს ფილაქანს,
სხდებიან წვეთები - ჩიტები
მაისის მზის შუქით დამფრთხალნი
იღვიძებს პატარა კვირტები

აწვიმს ბაღს, ვარდებს და ზამბახებს,
დანამა სარკმლის მინებიც,
ჩურჩულებს ფოთლებში მზეწვია,
აცეკვდნენ ლურჯკაბა იებიც.

ვდგავარ და სიმწვანეს გავცქერი,
ჭადარი ხელს მიწვდის სარკმელთან.
მოდით კარგია შხაპუნა,
გამოდი, რას უცდი ამდენხანს!?

წვიმს ნელა...
წვიმს ჩუმად...

გვანცას!

ადრე დაგეჩაგრა პატარა გული და...
იმ სიზმრებს სათუთად ვმალავ,
დედის იმედს და დედის ნეტარებას
მე აგეფარები ფარად.

და როცა აპრილი თავთუხებს დაგაყრის,
მაისი იყვავილებს ლაღად,
ცისფერი ფერია, მზის ათინათინში
მოგართმევს ქორწილის კაბას,

მაშინ ვიწამებ, რომ ახდა ოცნება,
ოცნება, იმედი დიდი.
მე შევასრულე ის წმინდა მისია,
აღსრულდა ზღაპრული მითი.

მაგრამ... თუ ატირდა ცა შემოდგომისა
და აზრთა გამრიგე მოვა...
სული უსაზღვრობას შეერევა,

ნუ შეგაშინებს თოვა,

ცხოვრება რთული და ძნელზე ძნელია,
დარდმა არ წაგლეკოს შვილო...
ჩემზე ნუ იფიქრებ, ბედია ასეთი,
გზად გოჯის სავალი იდო....

მარტის მზე გაგათბობს ჩემს წილად,
ვარდები ჭრელჭრულა ალებით.
მე კი... ვალმოხდილი ჩუმად წავაღ...
გამაცილებენ სველი თვალები.

თემურ ნაყოფია

ჩემი ელები

მე ვხვდები, ქვეყნად რისთვის ვარსებობ,
როდესაც ვებრფი ძველ ქართულ ძეგლებს...
მათ წმინდანების მადლი მფარველობს,
გზად მარილებენ ისინი ეკლებს...

მე ვხვდები, ქვეყნად რისთვის ვარსებობ,
როდესაც ვებრფი ოჯახის წევრებს...
მოკეთის რჩევით მუდამ ვსარგებლობ
და შეცდომებზე ვასწორებ ჩვევებს.

საქართველოში ლაღად ვსეირნობ,
ვეაღერსები ჩემს მთებს და ველებს...
ლაჟვარდოვან ცის ეშხით ვნებივრობ
და ცისარტყელის შევხარი ფერებს...

ჩემი ედემი ერთი არსებობს,
სადაც ხშირად ვრგავ სიკეთის ნერგებს...
ჩემს საქართველოს დმერთი მფარველობს!
მრავალჟამიერ მის ძლიერ ფესვებს!

17. 10. 01.

სათნო სადამო

თ. ს - ს

რა დამავიწყებს იმ თბილ სადამოს,
როცა ბაღში შენ ვარდებს ეტრფოდი...
როს უგალობდი ყვავილთ საამოს,
მე გაუნძრევლად გულში ვტკბებოდი...

იქვე ბუღბული შეგეხმიანა,
მან დაიჭირა შენი ნაღველი...
იქნებ სჯობდა მე დამეგვიანა
და ამცდენოდა ჩემი სათქმელი.

შენი სახეა მეტად ფაქიზი:
დიდი სიკეთით არის მოცული,
სურნელოვანი, როგორც ნარგიზი;
სწორი ნაკვთებით გარემოცული.

შენ გაქვს ნარ-ნარი , ნაზი ტან-ფეხი
და მოხდენილი სვლა- სიარული...
დიდსულოვნების ხარ ზღვა უღვევი,
ჰანგი გამშვენებს და სიყვარული....

რა დამავიწყებს სათნო სადამოს,
როცა ბაღში შენ ვარდებს ეტრფოდი...

როს უგალობდი ყვავილთ საამოს,
მე იდილით გულში ვტკბებოდი... 09. 09.01

გალაკტიონს

შენ, საქართველოს დიდო მგოსანო.
მუდამ ვეტრფი შენს დიად ნაკვალევს!
ანგელოზივით წმინდა ფრთოსანო,
დრო უკვდავებას შენ ვერ წაგართმევს!

შენს პოეზიას ეტრფის მამული,
ის ეყვარება მრავალ თაობას!
რადგან შეამკე სიტყვა ქართული
და მე ვიგრძენი ლექსით დათრობა...

შენი ლექსია ჩემი სიმდიდრე:
ერის საუნჯე, დიდსულოვანი...
გალაკტიონ! მე მუდამ გადიდებ!
შენ ხარ უკვდავი დიდი მგოსანი!

22. 12. 02

ენკენისთვის ცისკროვანო მზეო,
მომიტევე უნებლიე ცოდვა
და მერწმუნე, რასაც გეტყვი ქვემოთ:
მასთან წრფელი სიყვარული მქონდა...

მოკლე იყო ეს ტრფიალი ჩვენი:
წამიერი გაბრწყინება ჰქონდა,
მახსოვს ჩემი ბედნიერი დღენი,

რთული არის ქვეყნად მათი პოვნა...

აგრძნობინე, მზეო, სითბო შენი,
სათნო გულით მე მის ოჯახს ვლოცავ!
გაუთენე ბედნიერი დღენი,
შეაწიე ჩემი წრფელი ღოცვა...

04. 09. 03.

* * *

მე სიყვარულს ვუგალობ და სასოებით
ვცხოვრობ,
დღესასწაულს ვზეიმობ, ხან მცვალებულს
ვგლოვობ...
ჩემს ფუნქციას - სიყვარულს გინდ გამოუჩნდეს
მტერი:
ბოროტი ვერ დამჯაბნის და ძალა მანკიერი!
საქართველოს მიწაზე მე ვსაქმიანობ მიზნით:
სამშობლოსთვის ვირჯები და მომავალზე
ფიქრით...

14.09.01.

გ ა ზ ა ფ ხ უ ლ ი

მე მერცხალმა მაცნობა
გაზაფხულის შემოსვლა:
თოვლისა და სიცივის
მზის სხივებით გამოცვლა...

მოშიშვლებულ ფერდობზე
ხემ მოისხა ფოთოლი,
მარადმწვანე მცენარე
არ გამოჩნდა ობოლი...

გაჩნდა ბევრი ყვავილი:
ეგ ზოტი და ენდემი:
მოიკაზმა გარემო,
ვით სამოთხის ედემი...

და ამ სათნო ედემში
დადგა ნაზი სურნელი,
წარმოგვიდგა ბუნება
იდილიის შემქმნელი...

სიყვარულით დამტკბარი
გაჯანსაღდნენ გულები...
გაზაფხულის შემოსვლით
ზეიმობენ სულები!

03. 02.. 01

პოეტი და პოეზია

პოეზია – მუსიკაა სულისა!
იგი მგოსნის სიყვარულის კარია
და დამცავი საიბედო ფარია
უანგარო უღალატო გულისა...

დღეგრძელია ჭეშმარიტი პოეტი!
ის, ვინც ახსნა ტკივილები ხალხისა!
მასთან არის მწუხარება მთვარისა,
ვით მხატვართან საკუთარი მოღბერტი..

მგოსანია - შემოქმედი კეთილი!
მგალობელი სიწმინდის და გმირობის...
გამუდმებით ის მტერია ფლიდობის,
პოეტია – სიყვარულის ვეჭილი!

პოეტი და პოეზია გულისა
არ არსებობს ქვეყანაზე სიავით...
პოეზია მანუგეშებს სიამით,
პოეზია – მუსიკაა სულისა!

02. 03.

სევდიანი ღამე

მე გაზაფხული გამომრჩენია,
თუ არ მიგრძენია მისი სურნელი...
სიამოვნება ამიცდენია,
როცა წავიდა იგი უთქმელი...

ღამით ვარსკვლავი არ კიაფობდა
და გაიმურა ცაში ყოველი...
ბნელი წყვილიადი სათქმელს ამბობდა,
მე გამომცდიდა წუთისოფელი!

მაშინ ვიგრძენი მე სიმარტოვე,
როცა ბურუსმა სული მოიცვა...
იმედს ნაღველი გადავაყოლე

და ვარსკვლავებით ცა შეიმოსა...

იმ დღის განთიადს ვეგებებოდი,
მსურდა მეხილა დილა ნათელი;
მშობლიურ მიწას ვეფერებოდი
და გამახსენდა ჩემი გამზრდელი...

ღამის წყვილადმა ძლივს ჩაიარა
და ამობრწყინდა მზე მშვენიერი...
სულში ბურუსმა გადამიარა,
მე დამიბრუნდა ძველი იერი!

წუთისოფელი – კაცის ბრძოლაა!
როგორც ეშმაკთან ღმერთის ჭიდილი...
სიყვარულის ის დიდი სკოლაა
და უკვდავების ქვეყნად აჩრდილი...

საყვარელო საქართველო!

ეს დიადი საქართველო
ღვთის კუთხეში გაიშალა...
ბევრმა წყალმა ჩაიარა,
მისი კვალი ვერ წაშალა!

გავიხსენოთ მუდამ გულში
რაინდების წმინდა სულნი,
საქართველოს სიყვარულში
ვაჰკაცურად შეწირულნი!

იმ გმირების სულებს ვფიცავ,
პასუხს გავცემთ მტერს ჩვენ მედგრად!
მუდამ მამულს მე დავიცავ,

ქართველებო, დავდგეთ ერთად!

ჩვენ სამშობლოს სამსახურში
არ ველოდით გასამრჯელოს...
უანგარო სიყვარულით
ვემსახუროთ საქართველოს!

რაინდული სული გემართებს,
ჩემო ერო, უძლეველო,
მე შენ მუდამ გიერთგულებ,
საყვარელო საქართველო!
ვით გალობას ჰარმონიულს,
ენას ქართულს მე ვადარებ,
ამ კულტურის დიდ სიყვარულს
შთამომავლებს დავაბარებ!

სიზმარშიაც მენატრები,
დიდებულო მთავ და ველო,
ღმერთო, მუდამ დამილოცე
მშობლიური საქართველო!

* * *

სათნო სახელს ვერ შეიძენ,
პირში სიტყვით რომ შეგამკონ...
ღირსებას შენ მაშინ იძენ,
დაუსწრებლად თუ შეგაქონ.

* * *

განა ისწავლის იგი სიყვარულს,
ადამიანი თუ მას ხშირად სძულს?

ს ა ტ ი რ ა , ი ბ ა ვ ი

ვასილ ამირიძე

* * *

მრუმე ფიქრების საუფლოდან ხმა შემეკითხა:
"იქნებ გაგგაცნოთ საქართველო და
ქართველები?"

- უფლის მშობელის წილხვედრია ქვეყანა ესე,
ქართველთ აქ იცნობთ სიყვარულის მფრქვევი
თვალებით

საქართველოზე ხმას ვაუწყე სრული სიმართლე.
ქართველებზე კი, ... ვიცრუე და ბევრი დაგმალე.
სინდისი ყელში აფთარივით დამეძგერა და, -
ნუ თვალთმაქცობო, სიმართლე სთქვი, ენა
დადალე!

სიმართლე გნებავთ? სიმართლე კი აი ეს არის:
ვერვინ მოძებნოს ქართველთ დარი ამ ქვეყნად
ერი,
ღვინოზე ძვირად ბორჯომის წყალს დღეს აქ
ჰყიდიან,
ქართველებია? სინდისისთვის რომ უკრავთ
ხელი!

ქვეყანა გმინავს, სულსა დაფავს ხალხი მშიერი.
ისე დაეცა სტამბულს ბოზობს ქართველი
ქალი,
მშობელი ერი, - დაბერდი და, არა მცნობია.
დღეს კი ზოგ ქართველს მირჩევნია ძაღლი
წუნკალი.
მკვლევლობის, ძარცვის, გატაცების ყველა ვართ
მოწმე,
ჯუნგლის კანონი წამოსკუპდა თავშიც,
ბოლოშიც,
ფული იშოვონ, ვის ადარდებს ქვეყანა, მოძმე,
არაკაცების გნიასია საქართველოში....

.....
მაგრამ როდემდე? დვთისმშობელო, იქნებ

წყალობა

გამოიმეტო ივერთ ტანჯულ ქვეყანას ზედა?
გადაიყვანო ბეწვის ხიდზე ქართველთა მოდგმა,
მე, მონა დვთისა, ქედდადრეკით ვედრებას

ვბედავ....

თებერვალი, 1994.

მელეა ალიმბარა შვილი

დაიბადა გორის რაიონის სოფელ ხიდისთავში 1933 წელს. დაამთავრა გორის პედაგოგიური ინსტიტუტი დაწვებითი განათლების პედაგოგიკის სპეციალობით. მუშაობდა ს. ჭვარების საშუალო სკოლაში. შემდგომ კი - სსსუ ენტომოლოგიის კათედრაზე. 1966 წლიდან – ტექნიკურ პერსონალთა რიგებშია.

რუსთაველის ნაკვალევზე

რუსთაველის პოეზია
მეთორმეტე საუკუნის ვარდია.
თამარ მეფემ საქართველო
ედემ ბაღად აქცია.

რუსთაველის სიყვარულმა
შეკრა ორი წმინდა გული
ტურფა ნესტანდარეჯანის
და ტარიელ გმირთა გმირის.

რუსთაველმა სიყვარულის შექმნა მითი.
სახე მისებრ სიყვარულის ქვეყანაზედ არსად
ითქმის.

დღეს კი ჩვენს ახალგაზრდობას მისი არაფერი
ესმის.

და იყუნა რუსთაველმაც, არაფერი აღარ
ეთქმის.

წინათ ვეფხისტყაოსანს
ქალს ატანდნენ მზითვად.
დღეს კი კარადაში დებენ

თვლიან ზედმეტ ტვირთად.

მე ვუსურვებ ჩვენს თაობებს
სიყვარული დათესონ.
სიყვარულის ფუძემდებლად
რუსთაველი ახსენონ.

სახუმარო დამშვიდობება

1. მეთერთმეტე კლასელები
კლასში აღარ შედიან.
გაზაფხულის ამ დღეებში
გარეთ ყოფნა სჯობია.

რაც ვისწავლეთ, ის გვეყოფა
მეტი რაღად გვინდა.
ვამთავრებთ და გაგეცლებით
აღბათ თქვენც ეგ გინდათ.

საწყალი მასწავლებლები
სხედან კლასში მარტონი.
თავის აღზრდილებს ელიან
ვით მონა და პატრონი.
საწყალი დამრიგებლები
ახლა უკან დასდევენ.
კლასში შემოდით ცოტა ხნით,
პატივი მაინც დაგვდეთო.

ბავშვები კი თავის ჭკუით
სულ სხვა რამეს ფიქრობენ:
ნიშანს მაინც დაგვიწერენ,
თავში რომ ქარიც გვიქროდეს.

და "სიმწიფის" ატესტატს
თასით მოგვართმევენ.
მადლობას გადაგვიხდიან,
ხელსაც ჩამოგვართმევენ.

ჩვენც ამ ატესტატებით
უმაღლესში გავფრინდებით.
ცოტაოდენ ფულს დავხარჯავთ
და სტუდენტები გავხდებით.

მშვიდობით, სკოლავ ძველო!
ვეცდებით გასახელოთ!

2. ბოლო ზარი

ბოლო ზარს ელოდებიან
მეთეტემეტე კლასელები.
აიკრან გუდანაბადი
გაიხურონ სკოლის კარი.

თერთმეტი წელი სწავლობდნენ
ერთად, ერთ მერხზე, ერთ კლასში
და მეგობრულად ერთმანეთს
შესციცინებდნენ თვალებში.

და აი, ეს ბოლო ზარი
სევდასა ჰგერის ხელმძღვანელს .
ის უნდა დაემშვიდობოს
თერთმეტი წლის ნაწვალებს.

გაიშლება მეგობრობა
აქეთ-იქით წავლენ

ზოგი - ბარში, ზოგი – მთაში.
ზოგნიც ცაში ავლენ.
მაინც გვინდა თუ არ გვინდა,
გზები უნდა დაეულოცოთ.
ყოფილიყვნენ ცხოვრებაში
კეთილები და უცოდველნი.

შოთა ბარაბაძე

ჩვენი ერის განსაცდელი

ყველა სხვა ნაღველზე მეტად
გულს გვიმძიმებს იმის დარდი
რომ ქვეყნის ცრუ პრეზიდენტად
დაგვებდა ედუარდი.
მან ბანდიტებზე დაყრდნობით
გასწირა ქართველი ერი,
ჩამოიშორა დამსობით
მთავრობა კანონიერი.
გამსჭვალულმა ბოროტ გრძნობით
დღენი გაგვითენა ძნელი,
დაკარგა უაზრო ომით
ქვეყნის მიწები ძირძველი.
კორუფციის მასშტაბებით
არსად არ გვეყავს ჩვენ ბადალი
თავის კლანს ამყოფებს შვეებით
ხალხის ნაძარცვი ნადავლით.
ღვთიურ ტრადიციებს არღვევს,
ეტრფის მასონებს, გლობალიზმს,
გმობს ეროვნულ სულს, თან აქებს

ფუჭ ინტერნაციონალიზმს.
მართლმადიდებლობის მთავარ
სარწმუნოებად დადგენას,
ბლოკავს და ხელს უწყობს თანაც,
მავნე სექტების გავლენას.
არ ინება ჩვენი ერის
სად აზრთა გაზიარება,
საქვეყნოდ ქართული ენის
დაცვა და აღიარება.
ვინც დაგვამჩნია იარა,
ვისიც მოგვბეზრდა ატანა,
ის პრეზიდენტი კი არა,
არის ნამდვილი სატანა.

ბნდრო კიკნაველიძე

უმადურს, მუდრეგს, ავაზაკს

გნახეს და გაუკვირდათ:
დღემდე როგორ მოხვედი,
ამოდენა გაიძვერა
და ასეთი ოხერი.

ისიც უკვირთ საოცრად
დღემდე ვინ შეგინახა,
რომ ვერ გიცნეს აქამდე

რა " კაციც " ხარ, ვინცა ხარ.

პოზებს იჭერ ისეთებს,
კაცს ზრდილი ეგონები,
მაგრამ თავი ფშუტე გაქვს
ჭკუითა და გონებით.

ბოროტება თან დაგდევს
სიკეთისა – მტერი ხარ.
გული შურით გეგსება
და მით "ბედნიერი" ხარ.

გეტყობა, რომ სისხლში გაქვს
ნადირთ მოდგმის ქცევები.
ვერ დამალე ბოლომდე
მოლაღატის ჩვევები.

ბევრს მეგობარი ეგონე,
გამოდექ ცბიერი გველი.
პირში, რომ მუდამ აქებდი
პირს უკან სამარის მთხრელი.

ენას როდესაც გვიჩლექდი,
საცნობად იყავ ადვილი.
გულში ნაგავი გქონია
ჩვენ რა ვიცოდით ნამდვილი?

შენ ფიქრობ, რომ აკვანი
ზეცას გაქვს დარწმული.
იფუყები, ღიპს იზრდი,
მხრები გაქვს აწეული.

ნუთუ ეგ შენი მეობა
იმ დონემდეც კი დავიდა,

ისედაც მწირი გონება
იმდენად დაგინაწილდა,

რომ შენს ხალხსაც კი ვერ სცნობ
ვერც შინა და ვერც გარეთ.
უთხარ რა გაწყენინეს,
ან რა ვერ მოაგვარეს:

რომ სალამის ღირსადაც
ხალხი არ გაგიხდია
თითქოს მტრისთვის მათ ნაცვლად
ვალი გადაგიხდია

თითქოს მიწაც აღარ გაქვს
მათი თანაზიარი,
ყველა ხედება ვინცა ხარ
კაცი, თუ ფუტლიარი.

შენ ფიქრობ, რომ გასული ხარ
საბოლოოდ "დამკაში",
იმასაც კი ვერ ხედები –
თავს ყოფ რკინის "რამკაში".

დაელოდე, ნუ ჩქარობ
ინტერვიუს მიცემას,
მოვა დრო და მიიღებ
ჯურღმულეთში მიწვევას.

18. 03. 04

იოსებ გაფრინდაშვილი

მხეცები და კურდღელი

ლომმა დაიდრიალა,
შეიკრიბა მრევლი ტყის.
ვინმემ დაიგვიანა?
მათი ენა ვერ იტყვის.
ლომი ამბობს, მისმინეთ,
მოდის არჩევნებია,
ისეთ კანდიდატებს ვკრებთ
მრევლს რომ არ ჩვენებია.
ყველა გვარის ბინადართ
ვუცვლით წინამძღვარსაო.
ისე დაგაკანონებთ
ვერ უზამდეთ ძვრასაო.
ერთმანეთთან ხომ იცით
გვიცხოვრია რა ხანი,
გინდათ ძველი დატოვეთ,
გინდ მოგვეცით ახალი.
არჩევნები, ნამდვილი,
ჩატარდება დასტურად.
თუ სურს კურდღელმაც დასვას
ვეფხვთა კანდიდატურა.
ფრინველებიც ტყისაა,
ტყეა ჩვენი დფრიტაო,
აირჩიონ იმათაც:
ქორმა, შაშვმა, გვრიტმაო.
სამი კვირა ეყოფა
კანდიდატთა წარდგენას,
ერთ დღეში ჩვენ მოვასწრებთ
კენჭსაყრელთა დადგენას.
ჩემი კანცელარიის

მდივანია მელო,
კანდიდატთა გვარები
მას მიათვით ყველო.
მაშინვე გამოვაკრავთ
კანდიდატთა სახელებს,
იქვე, გვერდზე მივუწერთ
ვინ ვის დაასახელებს.
ცალ - ცალკე ჩატარდება
თითო გვართა კრებები
და თვითეულ არჩევნებს
პირადად დავესწრები.
... კურდღელმა თქვა ვიცნობ ტყის
თითიეულ წვერსაო,
ყველა გვარში ავარჩევ,
არ ვიფიქრებ ბევრსაო.
ვინც დაგვდევს შესაჭმელად
სახე გამოკვეთილი,
მათშიც მოიძებნება
შედარებით კეთილი.
ვეფხვებშია ხატულა,
მოარული ზმორვითო,
ცოცხლებს არ ეტანება,
იკვებება მძორითო.
დათვებშია ცალყურა,
ეტანება მაუალოს,
წინამძღოლი გახდება
მანაც მხრები გაშალოს.
ეჟვანას აარჩევდა
სხვებისაგან აფთარში,
კარგიაო, დაასკვნა,
გაატარა დავთარში.
სხვაც, ყველა შეარჩია,
მათგან სია შეავსო,
ლომის კანცელარიის

კარი მკვირცხლად შეადო:
ლომის ნებას ვასრულებთ
რაც წესია წესია!
ჩემგან კანდიდატების
მომიცია ეს სია.
მელამ ჩადო უჯრაში,
მადლობთ, მომიტანეთო.
ახლა არა მცალია,
მერე გავატარებო.
დრო დამთავრდა წარდგენის,
შტაბში სიას ელიან,
გაიხედეს, დალანდეს,
მოცუნცულებს მეღია.
ლომთან სხედან მის მიერ
დაგეშილი მხეცები.
მელაც გვერდზე მიუჯდა
ელამ თვალთა ცეცებით.
ამბობს: ჩემზე აუგსა
ნამდვილად რომ ვერ იტყვიოთ.
მართლაც დასახელება
მოდირდა თქვენი გზით.
ჩავლილია მის შემდეგ
ბევრი რამე თუ დღენი,
გრძელი სიით მომადგა
მეტიხარა კურდღელი:
მერე რაო! და დათვმა
შეუბღვირა დათვურად.
რაა? და წარმოადგინა
ყველას კანდიდატურა.
აფთარი იღრინება,
ჩვენგან ალბათ ეჟვანა,
მაგ უბედურს გავგლიჯავ
ალბათ ძილში ეზმანა!
დათვმა ჩაიბურღუნა;

ჩვენგან ალბათ ცალყურა.
მაგას სეირს ვუჩვენებ,
დაემუქრა დათვურად.
ვეფხვმა ღრენით გამოსცრა
ასეთი რამ ნახულა?
ლაპარაკი არ უნდა
ჩვენგან – ალბათ ხატულა.
სხვებზეც ასე გაგრძელდა,
უთხრეს ყველა ყველაო,
მაგრამ გამორჩენილა
არსადა ჩანს მელაო.
- მაგას მეც შევეკითხე
კურდღლის ხორციით ნახუქი,
„ყველა მელა მელაა“
იყო მისი პასუხი.
ლომი ამბობს, ეგენი
ტყის მრევლს მართლაც უყვართო,
სიაში რომ ჩავწერთო,
კენჭი უნდა ვუყაროთ.
რომ გავიდნენ? მტრისასა!
ჩვენ თავს რაღა ვუქნათო,
ასე თავისუფლად
ხომ ვეღარ ვისუნთქავთო?
დავადგინოთ, ყველანი
თუ ერთ პირზე დავდგებით,
სიას არ გავაკაროთ
კურდღლის კანდიდატები.
და როდესაც კურდღელმა
სიას ახედ-დახედა,
მელიასთან შევარდა
ეკამათა მკვახედა.
მელამ უთხრა ნუ მოგდის
ახლა მუცლის გვრემაო,
ახალი თქვენს შენებზე

ძველმა წინამძღვრებმაო.
-ძველს ვიდა ეკითხება,
ან ვინ ჰკითხავს შენს მეტი,
არ გეგონო კურდღელი
შენისთანა ჩერჩეტი!

2002

ღიღი ტაბიძე

* * *

უშეცდომო ქვეყანაზე, არის მხოლოდ ღმერთი
უშეცდომოდ მაღლა ცაში ცხოვრობს მხოლოდ
ღმერთი.

ყველა ფიქრი და განზრახვა, იცის მხოლოდ
ერთმა,

ყველა ცოდვა და შეცდომა გვაპატიოს ღმერთმა.

კობა ჩანახატები

შორენა თურქიაშვილი

აგრონომიული ფაკულტეტის
მეოთხე კურსის სტუდენტი

მონატრება

ვპირდებოდით ერთმანეთს რომ გვეყვარებოდა ერთმანეთი. ვპირდებოდით სავსე თვალებით; დიდი, განუცდელი სიხარულით; ჟრიამულა და კეკლუცი გულით, ძლიერი და წარმოუდგენელი სიყვარულით. ვტიროდით. ეს არ იყო ნაღველი და დარდი. თუმცა... როგორ არა! ნაღველიც იყო და დარდიც, ოღონდ არა დალატის, არა სიბოროტის, არამედ ყოველი კეთილის და კარგის, რასაც სიყვარული და გაგება მოიცავს,

გვეყვარდა ერთმანეთი.

ჩვენი იყო მზეც, მთვარეც, ვარსკვლავებიც, ხატებიც, ღმერთიც, ხალხი თითქოს ჩვენი სიყვარულით იყო ბედნიერი, თითქოს გაზაფხული

ჩვენი სიყვარულით გამოთბარიყო და ვარდებიც ჩვენს შორის არსებულ სითბოს შეეძლო და გაეფურჩქნა.

... მაგრამ, მალე დავასრულე ჩვენი სიყვარულის შესახებ თხრობა. არა იმიტომ, რომ ჩვენს შორის ღალატმა დაისადგურა, ო, არა!, ამის გაფიქრებაც კი მზარავს, ჩვენ.. ჩვენ იმ საშინელმა ამბავმა დაგვაშორა, რისი გახსენებაც ტკივილს, დიდ ტკივილს მაყენებს... რამდენი გეხვეწე " არ წახვიდე დღეს სამსახურშიო" და მაინც წახვედი ...

ყოველი მანქანა და მათგან გამოსული ხმები ტკივილს იწვევს და დარდით გაჟღენთილ გულს შუაზე მიჰობს... ავარია, სისხლი, ტკივილი, ცრემლიანი თვალები... თვალები, რომლებშიც ყველაფერი იკვეთებოდა, ისევ მზის სხივი ციმციმებდა... თვალები... სისხლში ამოგსვროდა ყველაფერი, მხოლოდ თვალები იყო იგივე და ღამაზი... თითქოს ყველაფერს მიხსნიდნენ, ყველაფერს მიყვებოდნენ და პატიებას მუდგებოდნენ. მე ვგრძნობდი, რომ ჩემთან განშორება არ უნდოდათ, თუმცა მაინც უნდა წასულიყვნენ, მემშვიდობებოდნენ, ... თავისი სურვილის წინააღმდეგ მაინც უნდა წასულიყვნენ. ვიცოდი, რომ მათი ნახვა უკვე შეუძლებელი გახდებოდა, მაგრამ მპირდებოდნენ, რომ მხოლოდ ჩემთვის იციმციმებდნენ, მხოლოდ ჩემთვის გაანათებდნენ და შენგან ნაჩუქარ პატარა გიორგის დაიფარავდნენ...

ნეტავ ღალატი ყოფილიყო, ისევ ღალატით განცდილი ტკივილი და მარტოობა და არა სიკვდილით. ისევ მოღალატე მძულებოდი, ოღონდ მკვდარი არ მენახე. ოღონდ ცოცხალი ყოფილიყავი, ჩემგან შორს, ჩემს გარეშე, მაგრამ შვილისთვის არ მოგეკლო ის გრძნობა და სიყვარული, რაც შენგან ჭირდებოდა... სითბო არ

გაგენელებინა... ოღონდ არ დაღუპულიყავი და
ყველანაირ მსხვერპლს გავიღებდი... ყველანაირ
მსხვერპლს გავიღებდი...

27. 06. 01

ღერი ნოზაძე

მეამაყება და ვამაყობ

რას წარმოადგენს ჩემთვის იუბილარი მეორე
საშუალო სკოლა?

წმინდა და საამაყო ადგილს!

სიყმაწვილის სავანეს!

მართლაც ასეა! 2-3 წლის ასაკიდან
მოყოლებული, დღემდე ჩემი შვილები გვერდს რომ
ჩაუვლიან, აუცილებლად და განსაკუთრებული
ხალისით მეტყვიან ხოლმე: “ აი, მამა, შენი
საყვარელი სკოლაო!”

ჩემი სკოლის სადიდებელ ერთ ღამაზე
შტრიხად მივიჩნევე ეპიზოდს, რომელიც ახლა მინდა
გავიხსენო ...

უნდა დამიჯეროთ, რომ მე 70-იან წლებში ამ
სკოლის ერთ-ერთ საუკეთესო მოსწავლედ
ვითვლებოდი. თუ რაოდენ ბედნიერი ქალი იყო
ხოლმე დედაჩემი, ამ შენობაში მშობელთა
კრებებზე რომ შემოდის, - საკმაოდ გვიან,

სკოლის დამთავრებიდან ასე, 28 წლის შემდეგ გავიაზრე, ბედნიერი დედის სიამაყის ძლიერი განცდა დამეუფლა, როდესაც მე, ახლა უკვე როგორც მშობელი, კოლეჯში მშობელთა კრებას დავესწარი და კლასის დამრიგებელმა ჩემი შვილიც ხუთოსანთა რიგებში დაასახელა ორ სხვა გოგონასთან ერთად. საქმე იმაში იყო, რომ ერთ საგანში ნიშანი “ 5 “ სათუოდ მიგვაჩნდა და მასწავლებელმა, ჩემის აზრით, საქმე არ გაირთულა, საერთო დონე გაითვალისწინა და როგორც ამ დროს ხდება ხოლმე, წაუმატა ნიშანი. მე მოწინავეთა სამეულში “გასვლის” ამ ერთმა შემთხვევამ ცას დამაწია და დედაჩემი კი... მთელი ათი წელიწადი იყო ამ დღეში. ამ ამაღლებული, ბევრისათვის სანატრელი, ბევრისათვის თეთრი შურის მომგვრელი ცხოვრებით ცხოვრობდა ისე ლაღად და სრულიად ბუნებრივად, რომ ვერც შეამჩნევდით.

თითქოს ამ კრებაზე გამინათდა გონება. თითქოს ამ წუთებში გამოფხიზლდი. უფრო ახლოს, უფრო ნათლად ვიგრძენი ჩემი მეორე საშუალო სკოლის როლი და ადგილი ჩვენს ოჯახთან მიმართებაში: - მკურნალობის ყადრიც ვიცი, მშობელზე ზრუნვაც არ მესწავლება, გენეტიკასთანაც არა ვარ მწყრალად ხანდაზმულობის ხაზით, მაგრამ, მაინც მიმანია, რომ დედაჩემი, 80 წლის მოხუცი, ისევ რომ ცოცხალია, - სწორედ იმ რწმენამ მოიყვანა აქამდე, მუდამ ავადმყოფი, მუდამ წნევიანი ქალი, - მაშინ რომ ჩაესახა, მაშინ რომ გაუჩნდა, - ერთ-ერთი კრების დაწყების წინ, თავად განგებამ რომ გამოუცხადა როგორც ბედისწერა, თანაკლასელის მშობლის ნათქვამად: “ ბედნიერი ხარ, ქალო, შენ! ასეთი კარგი შვილის დედას ან ავად რა გაგხდის,

ან სიკვდილი როგორ მოგერევა ოდესმე, ეს შენზე როგორ შეიძლებაო!”

დელახემმა იმ ქალბატონს სრულიად მარტივად, ზედმეტი თავგამოდების გარეშე უპასუხა: “ მხოლოდ იმაზე ვზრუნავთ, შვილებს სიტბო და საჭმელი არ მოაკლდეთ ოჯახში და მეცადინეობაში ხელი რაღამ უნდა შეუშალოთ?”

ეს იყო და ეს. 28 წელი გავიდა მას შემდეგ და ვგრძნობ, რომ მაშინ ჩამებუჭდა გონებაში და ახლა მოეფინა ნათელი იმას, თუ რას ნიშნავს შვილის კარგად სწავლით განპირობებული მშობლის ბედნიერება, ბედნიერება, რომლის უპირველესი შემოქმედი მოამაგე სკოლა არის!

დიახ, სწორედ ამ ჩემმა სკოლამ, როგორც ერთ-ერთ აღზრდილს მრავალი ათასიდან, - მაქსიმალურად გამომატანა ის ღირსება და ის სიტბო, კეთილი ნების ის დიდი მარაგი, ყოველივე ის, რამაც განსაზღვრა ჩემი ადგილი ამ თავბრუ ცხოვრების ორომტრიალში და კი არ გამრიყა და კი არ გამაქრო, არამედ, ჩემი წილადი ტვირთი მიბობა – სტუდენტი ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში ჩადექი და შეგნებულად იარეო!

ამიტომაც ვარ ჩემო ჭაღარა სკოლავე, შენი მადლობელი!

ამიტომ მინდა შენი ჩირაღდანი მუდმივად ენთოს!

ჩემი ამბერკი მასწავლებელი

ჩემს ამბერკი მასწავლებელზე, რომ იცოდეთ ბევრი რამის გახსენება არც კი შემიძლია, რადგან ისე ძალზე ახლოს ვიყავით ერთმანეთთან, რომ უბრალოდ, ბუნებრივად აღიქმებოდა ჩემში მისი დიდი ზრუნვა და ამაგი, როგორც მშობლისა შვილის მიმართ. ექსტრემალური მომენტი იშვიათად დგებოდა და მიდიოდა ასე ჩვენი ურთიერთობა მისგან გაკვალულ, მორგებულ კალაპოტში. ვფიქრობ, ამაგი დაეუფასე და როგორც ცხოვრებამ გვიჩვენა, ცუდად არ მიმოქმედნია, მისმა ჩანაფიქრმა გაიხარა ჩემში.

ამბერკი მასწავლებელმა იცოდა, რომ მე მათემატიკოსობა მსურდა და როგორც მწვერთნელი ფალავანს, წლების მანძილზე, უანგაროდ, თავს დამტრიალებდა, მაწრობდა, თითქოს საბრძოლველად მამზადებდა.... მას ხშირად უყვარდა ხოლმე საუბარი ცნობილ მათემატიკოსებზე, თავის ნამოწაფურებზე, რომლებმაც ცხოვრების გზად ინჟინრობა, მათემატიკოსობა, საზოგადოდ, ტექნიკური მეცნიერების სამსახური აირჩიეს და თითქოს გვაქეზებდა, - მათი მიღწევები არ მაკმაყოფილებს, თქვენგან უმეტესს მოველიო. ამბერკი მასწავლებლის უკანასკნელი მოჰიკანი მე გამოვდექი, რაც უადრესად საპატიოც იყო ჩემთვის და საპასუხისმგებლოც.

ამბერკი მასწავლებელს რა თქმა უნდა, არ დალატობდა ალლო, დარწმუნებული იყო ჩემს შესაძლებლობებში და ამიტომ უფრო და უფრო მეტს მთხოვდა და მკაცრადაც მექცეოდა. მახსოვს, ერთხელ სარაიონო წარაზე, როცა რომ თავი ჩემით უნდა გამოეჩინა, - სწორედ მაშინ მომეცარა ხელი!

მოგესხენებათ, მეტობის დროს, კვადრატული უტოლობის ამონახსნთა სიმრავლე ორი არის გაერთიანებაა და სიჩქარეში ერთი არ დაგვარგე!! დაგვარგე და უნდა დავემშვიდობო კიდევ ხუთიანს.

“ მოდი ვეუო აქ შენ! “ – მეუბნება. “ მათემატიკოსობა რომ გინდა, ვაუბატონო, უფესვოდ ივარგებ? რამდენი ფესვი აქვს კვადრატულ უტოლობას!? ”

ამიკანკაღდა მუხლები.

“ვინ გაძალებდა, ვეუო, ორ-საათ-ნახევრიანი წერა 45 წუთში დაამთავრეო?” მაშინ წესად ჰქონდათ ინსპექტორებს, მოწინავეთა ნაშრომებზე დახარჯული დროც აღენიშნათ და სწორედ ამ წარწერას ჩაეჭიდა თურმე და გამომექომაგა კომისიის წინაშე ჩემი ამბერკი მასწავლებელი. “როგორც, - უთქვამს განათლების განყოფილებაში, ამ რთული სტერეომეტრული ამოცანის (კონუსში ჩახაზულ მრავალწახნაგას ცენტრთან დაკავშირებულის) და ამ დანარჩენი საკითხების 45 წუთში ამომხსნელმა მოსწავლემ ის აღარ იცის, უტოლობის ფესვები როგორ შეათავსოს? სიჩქარით მოუვიდა, ჯერ ყმაწვილია, დაღვინდება და მაგისგან კარგე მათემატიკოსი დადგებაო. ამიტომ მე მაინც ხუთიანს ვუწერ და დაე, დამიბარონთბილისშიო!”

მე კი აი რა მითხრა: “ვეუო, არ გეგონოს, მუდამ კუდს აგიწევენ და ყველგან გამოგესარჩლებიან, ამ ერთხელ რაც მოხდა, გაკვეთილად იკმარეო!” ყური ამიწია და გამომავლო სამასწავლებლოდან.

თქვენ გგონიათ, ამბერკი მასწავლებელი შეცდომებს არ უშვებდა? აი, მაგალითად: მათემატიკოსი კი მართლა გამოვედი, მაგრამ კარგზე რა მოგახსენოთ! ჩემი მისამართით ეგ

ეპითეტი არც არავის უხმარია არასდროს. კარგი კი არა, მგონი ამ ბოლო დროს მათემატიკოსობა საერთოდ მივატოვე და პოეზიაში გადავეარდი. ისე, სხვათა შორის, ჩემში ესეც ამბერკი მასწავლებლის წყალობაა, მისი გამოისობით არის! – ლექსები მასაც ძალიან უყვარდა.

ამით რა დაშავდა?..

ისეთი გულუბრყვილო და ისეთი სათუთი ხარ, მთლად უგრძობი, ბრმაც რომ ვიყო, მაინც შემეძლებოდა შენი ალებური თვალების წაკითხვა. ახლა მხოლოდ დუმილი შემიძლია შენს გვერდით. ხმის ამოდებით ყველაფერი გაფუჭდება, გამუქდება, ხიბლი დაეკარგება. ჩემს მტკიცე უარზეც დაბეჯითებით იტყვი, იტყვი შიგნით და გარეთ დაგეწერება, შუბლზე: " ვიცი სხვა არავინ არსებობს, ჰოდა , ძალიანაც კარგი გენაცვალე, მეც ამ წუთებიდან დავიწყებ და ჰოი, რა დიდგულოვნად დავამშვენებ ოცნებას, შენით რომ ჩამესახაო".

რალაც უცნაურად თავისთავად შეუცნობადი რომ ხარ, ამას ვაფასებ შენში. მხოლოდ და მხოლოდ იმ სიამოვნებისათვის არ მოგცილდები გვერდიდან, იმ ირონიული გამოხედვისათვის, ჩემი დატყვევება რომ შეუძლია, - " სანამ შენ გაიგებ, გათავდება ადამიანიო"-ს რომ ნიშნავს და სიცოცხლეს რომ მირჩევნია.

ასეთი კოცნა რატომ გიყვარს? " ვითომც აქ არაფერიოს"

თამაში რატომ არ გაშინებს? "ამაღამ მარტო არ მინდა შინ მისვლაო", -ასე აგდებულად ნათქვამით როგორ დამაბი?

მამაჩემის ჭირვეულობას რატომ არ მოერიდე? ერთი მითხარი, როგორ მოზომე-გალახვის მაგივრად, - "ვენაცვალე ბიჭობაშიო"-ს რომ იტყოდა!

მაშინ თავშეკავება როგორღა გავიგო? რაღას უცდიდი? ნუთუ რამეზე ეჭვი შეგეპარა და ისევ ჩემზე იზრუნე, ცხოვრება არ აგურიო?...

დედაჩემის დაშამათება როგორღა შესძელი, რას სწადიან სიდედრები, ჭორად მაინც არ გსმენია? " დედა, ჩვენ უკვე ერთმანეთისა ვართ და ახლა უკვე თქვენი ნებაა, მე ამწუთიდანვე , თუნდ სიკვდილზეც კი თანახმა ვიქნებიო" – როგორ წაუშალე ასაფეთქებლად დამუხტული სახე გაუმართავი მსჯელობით?

ამდენს როგორ გაუძელი?

ვთქვათ და, შერიგებოდნენ ჩემი მშობლები ბედის დაცინვას? რატომ არ გაინადდე სიამოვნება , მოდგმაში რატომ ერთადერთი მოიქეცი ასე? მე ხომ შენს წინააღმდეგ ენას ვერ დავიმორჩილებდი!? სანამ ასე მოხდებოდა, თავად არ ამბობდი, "სიმართლე გითხრა, ჩემზე ათჯერ უკეთესს თქვენები მტვერს აალოკვინებენო"? ვთქვათ და, გავფრენილიყავი, მერე? თუ მაშინდელი ამ მსჯელობის მეორე ნაწილი განუგეშებდა, გამშვიდებდა?... " მაგრამ მე მიყვარხარ და ხელს შენს მეტი ვერავინ შემიშლის, შენ კი, როგორც ვიცით..." – რატომ არ დაამთავრე: "ჩემი გული შენი სუნთქვის შესადარად ფეთქავსო!"

რომ მოგეკარი და წამოგყევი, თავს ვაღდებულად ვთვლიდი: ობოლმა, ტანჯულმა მოდი, ჩემგან გაიხაროს-მეთქი, - მსხვერპლად კი არაა!...

ახლა მაინც გაბედულად მითხარი, - მიყვარხარო. წვერს თუნდ ნურც დღეს გაიპარსავ, უფრო(მაინც)მოგეფერები.

31.10.77

ორი წიგნი

დაღლილი იყო და მესამე სართულზე ლიფტით ავიდა. კედელს მიყრდნობილმა მიაჭირა ზარის დილაკს თითი. შეყოვნების შემდეგ ისევ გაიმეორა. ხელმეორედ ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ყრუდ გაისმა ქლარუნი. უნებურად სახელურს შეეხო. გაუკვირდა, ღია იყო კარი.

ქალი სამზარეულოდან მისაღებში გამოვიდა საწოვარის ბოთლით ხელში.

კაცმა პალტო დაკიდა და გაკვირვებულმა შეხედა მეუღლეს. დაახლოებით ისეთივე მზერა გამოკრთა ქალის თვალებშიც.

"ჰმ.." – ჩაიციხა კაცმა თავისთვის.

გურამი იყო. ათი წუთი იქნება, რაც წავიდა. შენი მოსვლის დრო იყო.. მაგრამ მაინც ვეღარ დაგელოდა, ძალიან მეჩქარებაო. – "პატარა გაუგებრობა" ბოლომდე გახსნა ქალმა.

"ჰმ" – ახლა უკვე სხვა ინტონაციით იმეორებს კაცი. ვიღაც ოხერი რომ შემოთრეულიყო, მერე!?

კაცი ლოჯში გავიდა, ბავშვს დახედა.

- დვიძავს? უნდა ვაჭამო.
- მამამ თავსაფარი წააფარა მძინარეს.
- რაო, რა თქვა გურამმა ახალი, რასა იქმს?
- გადაუწყვეტიათ. რადგანაც საერთოდ აღარ დაიცადეს და იქორწინეს, ახლა, ... მთლად ისე ხომ არ არის საქმე, ... ძია გიორგი მათ მუდამ

ემახსოვრებათ. ... თანაც, არ დასცალდა საწყალს, თორემ, ყველაზე მეტად თითონ არ უსვენებდა: ე ბიჭო, შვილო, რაღას უყურებ, მოკიდე ხელი, მოიყვანეო. ... ამიტომაც ისევ ასე აჯობებსო, - უთქვამს დედამისს. გადაუწყვეტიათ.

- წლისთავს დაამთხვიონ ბარემ და უკეთესი იქნება!

- სულაც არ არის სახუმარო, ჭკუასთან ახლოა .

- მაინც როდისთვის აპირებენ? ჰკითხავდი ალბათ, ჭკვიანო!

- ბარემ საკარგდღეოდ აჯობებსო.

გამოდის რომ ვერ წავსულვარ. - თავისთვის ჩაილაპარაკა კაცმა.

- რაზე ამბობ, რა მოხდა?

- მგონი მივლინებაში მაგზავნიან. ... ვითომ ვერ მოხერხდება ორი კვირით ბიჭი დედაშენმა შეინახოს და ... გავგულავდეთ? ... არ გინდა ნახო პოლონეთი?

- რა სულელი ხარ!

ქალი სამზარეულოში გავიდა.

- ათ წუთში გავამზადებ.

- ჰო, კარგი, არ მიმდის გული. სთქვა და ტახტზე წამოწვა; მერე იქვე, სასთუმალთან , კედელზე მიმაგრებულ ტელეფონს მისწვდა. - "53-52-93 " -ია

არა, გურამის ნომერი! - თქვა ხმამაღლა.

- ჰო, რა იყო? ქაღმა მაგიდას დაუწყო განთავისუფლება სუფრის გასაშლელად. გახეთები, სათამაშოები, გადაშლილი წიგნიტელევიზორთან დააწყო პატარა დაბალ თაროზე. უკანმოტრიალებულს სახე გაუნათდა:

- დილით ქართული კინო იყო- " ალავერდობა " .

აღარც კი მახსოვდა, ვინ იცის, რამდენი ხანია არ მინახავს, ალბათ ბავშვობის შემდეგ აღარც კი, მერე თავად მოთხრობის წაკითხვა მომინდა. მთელი თარო გადავხსრიკე, მაგრამ გურამ რჩეულიშვილის კრებულს ვერ მივაგენი.

... თავით დაუჯდა. ქმარმა ასედა. უნებურად დაკიდა ყურმილი.

- ვინმეს ხომ არ ვატხოვეთ და დაგვიკარგა? ეჭვი არ მეპარებოდა, რომ ვიპოვიდი... მახსოვს, მე და მაიას შენ თითონ მოგვიტანე მაშინ, მთელი ქალაქი შეძრული რომ იყო "გურამ რჩეულიშვილი" გამოვიდაო.

- ეგ როდის იყო "მთელი ქალაქი შეძრული რომ იყო"... და მე საქ. წიგნის ბაზის დირექტორი რომ არ ვიყავი? ჭირიმე?

- რა, შენთვის არ დაგიტოვებია? ანთებული თავალებით ჩახედა თვალებში.

- არა. ჰო, არა. (გვერდი იცვალა)... კი არა და

ბიბლიოთეკის ამარა დავრჩი, მანამდე წაკითხულიც კი არ მქონდა.

არა, მართლა?! – ამოიხენეშა ქალმა.

კაცმა თავი კალთაში ჩაუდო, შეაცქერდა, ხელზე მიეფერა.

... რა კარგი იყო. რამდენსა ვოცნებობდი, რას აღარ ვიგონებდი შენზე! ალბათ შინაგანად მწამდა, ერთად ვიქნებოდით და

"საერთო" წიგნი პირველად ვისთან იქნებოდა, რა მნიშვნელობა ჰქონდა, არა!? ასე არ იყო?...

თავი ვეღარ შეიკავა ქალმა...

საათი წიკწიკებდა კედელზე. ბავშვის სუნი იდგა ოთახში.

-არ ვივანხშმთ? მეუდროება დაარღვია გვიან.

- ვიქნები, რა... 5 წუთი წავატყუებ თვალს და მერე.

... მერე, რაა, მერე....

***

მერე, მერე.... კიდევ უფრო მერე და მერე :

მივლინებიდან დაბრუნებულმა კაცმა ოთახებში მიიარ -

მოიარა , საამო , ძველი სიმეუდროვით გათბა, სარკესთან, გაზეთის კიდეზე " ჩამოვედი, ძალიან მყვარებისარო " – წააწერა და ჩუმად გაიკეტა კარი.

12. 09.81

ირა ძაძამია

ეკონომიკურ-ჰუმანიტარული
ფაკულტეტის მაგისტრატურის წარჩინებით
კურსდამთავრებული

ნეტარების ბურანში

უნივერსიტეტის ეზოში ხალხმრავლობა იყო. სტუდენტებით იყო მთელი ეზო საესე და მხიარულობდნენ.

ფოიეში იდგა მიმზიდველი ქალიშვილი და ღამაზი თვალებით შეჰყურებდა მომხიბვლელ მაღალ ბიჭს, რომელიც ძმაბიჭებთან იდგა და რაღაცას ყვებოდა.

- ანი, წავიდეთ? – იკითხა ლალიმ .
- ნახე რა ლამაზია ზაზა
- მდა... მართლა რა კარგია.

ანის გულს სევდა დაუფლებოდა, არ იცოდა რა ექნა,

გრძნობებში არ იყო გარკვეული, ვერ გაეგო ზაზა მოსწონდა თუ უყვარდა, თუ უბრალოდ, გატაცებული იყო. შეჰყურებდა მაღალს და თანაც ახსენდებოდა ის ლამაზი გრძნობა, რომელიც ორი წელია ეწვია და თავს არ ანებებდა. ლევანი ახსოვდა და უყვარდა. მართლაც უყვარდა, მაგრამ , ახლა, როდესაც ზაზას უყურებდა, ვერ ერკვეოდა, ლევანი მართლა უყვარდა თუ არა. ანის ორივე მოსწონდა და ორივე უყვარდა. ორივენი სხვადასხვანაირი სიყვარულით და არ იცოდა რა ექნა, მათ შუაში იხლიჩებოდა. თითქოსდა ლევანმა მიივიწყა ანი, ხოლო ზაზა ყურადღებას არ აქცევდა ეს აცოფებდა. ანის შეეძლო დაუსრულებლად ეცქირა ზაზასთვის. და ერთ დღესაც შეჰყურებდა მაღალს და მისი ნახვით ტკბებოდა. შეუმჩნეველად ვიღაც ბიჭი მიეპარა და თვალები აუხვია.

- ვინ ხართ, მომშორდით! – და ხელები გაინთავისუფლა, შეკრთა და ხმა ვერ ამოიღო.
- ლევან? ლევან, შენ? – გაუკვირდა.
- რა იყო ანი, რატომ გიკვირს რომ მე ვარ!
- არ გელოდი. – თქვა და ნაღვლიანი თვალებით შეხედა მაღალს, რომელიც ანის უყურებდა.
- ანი, ვერ გცნობ, რა გჭირს? დაეჭვდა ვაჟი.
- არაფერი, გამიკვირდა რომ გნახე. რამდენი ხანია არ მინახიხარ!

და ლამაზი თვალებით ისევ მაღალს შეხედა, რომლის

ენაზე მეტად თვალები მეტყველებდნენ.

ანი აღფრთოვანებას ვერ მაღაუდა, თავის გულითად მეგობარს უზიარებდა დიდ სიხარულს.

- გილოცავ, დაო. როდის ქორწინდებით?

- ამ შაბათს. – და სიტყვა ყელში გაეჩხირა. ზაზას მზეერას მოკრა თვალი.

- ანი რა გჭირს?

- შეხედე, მაღალი მიყურებს.

- თავი დაანებე მასზე ფიქრს. ნუ გავიწყდება, მაღე თხოვდები.

- რა ვქნა არ ვიცი, მაღალი მიყვარს, ის კი დუმს.

- რაა? ლევანი?...

- ლევანიც მიყვარს. ორივენი სხვადასხვანაირად.

ანის თვალიდან ცრემლი ჩამოუცვივდა და თვალცრემლიანმა შეხედა მაღალს. თითქოს მაღალმაც იგრძნო ქალიშვილის გულისტკივილი და გამოემართა მისკენ.

გოგონებთან გაჩნდა ლამაზი სიმპატიური ყმაწვილი,

რომელმაც ანი ჩაიკრა გულში. ეს გახლდათ ანის საქმრო. ზაზა შეერთა და თავის ძმაცაცთან მივიდა, რომელიც გოგონების გვერდით იდგა.

- გელა, ვინ არის ეს კაცი? და თვალით ანიშნა.

- იმ გოგოს საქმროა. შენ კი დაიგვიანე.

მაღალმა გულდაწყვეტით ჩაილულულა: - რა თვალით

შემოგხედე, რად შემიყვარდი, რად ხარ ასეთი კარგი, რად მტანჯავ, თუ მტანჯავ სხვას რად მიყვები, რად მიყურებდი ეგრე გაშეშებით, თავი რად შემაყვარე?...

..... დადგა შაბათი. ანისა და ლევანის ბედნიერი ქორწინების დღე. სიონის ტაძარში ერთმანეთს სიყვარულისა და ერთგულების ფიცი მისცეს.

ტაძრის ერთ კუთხეში იდგა ჩვენთვის ნაცნობი მაღალი, შეჰყურებდა ნეფე-დედოფალს, მის ერთადერთ სიყვარულს. გარეთ შორიახლო დადგა. სიონიდან ბედნიერი წყვილი გამოვიდა. პატარძალმა შეამჩნია მაღალი, ბედნიერი სახე მოედრებლა და თვალებიდან ცრემლი ჩამოექცა. ერთ-ერთმა მაყრიონელმა შესძახა:

- პატარძალს სიხარულის ცრემლით აქვს სახე სველი.

მივულოცოთ დღევანდელი დღე და ყველამ ბედნიერება ვუსურვოთო.

რა მწარედ ცდებოდა ამ სიტყვის პატრონი! ეს ცრემლები ხომ ზაზას ეკუთვნოდა. პატარძალმა ისევ მიანათა ცრემლიანი თვალები და თვალებით უთხრა:

- ვიცი რომ გიყვარვარ, მაგრამ რატომ დუმდი?

ვაჟმაც თვალებით უპასუხა:

- ვერ შევძელი, რომ სიმართლე მეთქვა შენთვის და დღეს სამუდამოდ დაგეარგე.

ქალი ეთხოვებოდა გაუმხელ გულწრფელ სიყვარულს და ბედი მიაქანებდა პირველ სიყვარულისკენ, რომელიც ღამაზ, ბედნიერ დღეებს პირდებოდა.

.... გამოედვიძა. ოფლში ცურავდა. ნელ-ნელა გონს მოეგო და აღიდგინა სიზმარი, გაიხსენა ნეტარების ბურანში ყოფნა. ადგა. ფანჯარა გამოაღო და სახე ცივ ნიავს მიუშვირა.

12. 02. 02

მარად ეულობა

რატომ შეხვედი ეკლესიაში, რატომ აანთე წმინდა სანთლები, რატომ სთქვი: - მაინც მიყვარსო? რატომ წამოგცდა მისი სახელი, რას ჩურჩულებდი ხატის წინაშე, რას ევედრებოდი მუხლმოდრეკილი? რატომ სთქვი ვერ ვაპატიებო?

რატომ აანთე შენ ის სანთლები, თუ არ გაგაჩნდა გრძნობა მისადმი? მაშინ ცრემლები რატომ დაღვარე? თუ აღარ გიყვარს, რად კვნესის გული? რატომ არ ამოგდის გონებიდან: "რომ ვიცოდე სიკვდილის შემდეგ, ჩემს საფლავთან მუხლდაჩოქილი მიტირებ, დღესვე მოვკვდებიო!?"

12. 11. 03

ნატალია (ნატო) ცაბაძე

ეკონომიკურ-ჰუმანიტარული ფაკულტეტის
მეორე კურსის წარჩინებული სტუდენტი

ჟამი ხიბლისა

ფოთოლცვენაა – უბრუნდება დედამიწას წიადს მონატრებული შვილები ფოთლები ყვავილები, ბალახები...ისიც სიხარულის ცრემლით ნეშომპადად აქცევს და გულში იკრავს დროებით დაბრუნებულთ, რადგან მალე ისევ მოსტაცებს

გაზაფხული და იმედების, სიხარულის მახარობლად
წაიყვანს ადამიანთა ქვეყანაში.

ცა გაუფერულდა – ცისფერი პერანგი
გაუხუნდა... მზის სხივებმაც დაკარგეს ძველებური
სიმხურვალე და ელვარება.

– შემოდგომა! – ამ ჯადოსნური სიტყვის
მახარობელი ცივი ქარი გახარებული ცეკვავს
სიკვდილის შიშისგან გაფითრებულ ხან ერთ, ხან
მეორე ფოთოლთან... ხეები ფარულად
ათვალიერებენ ერთმანეთს – მარტო მე ხომ არ
გამიხუნდა სამოსიო...

...ხორბალი უკვე თავის საბრძანებელში – ბელელში
განისვენებს... ნაკურალ ადგილებზე კი დილიდანვე
ისმის ძაღლების ყეფა, თოფების ბათქა-ბუთქი,
მწყერების ქვითქვითი და... ცოდვის სუნი ნელ-ნელა
მიიზღაზნება ზეცაში ღმერთთან... დაჭრიალებენ
ყურძნით დატვირთული ურმები-უხარია საწნახელსა
და ღვინის დამლევს.

ცაში აჭრილი ჭადარი, მომწვანო-მოყვითალო
სამოსით, მორცხვობით გაწითლებული, ფოთლებს
ამოფარებული ვაშლები და ნაგვიანევად
გაყვავილებული ვარდის ფურცელზე
ჩამოკიდებული, სასიკვდილოდ განწირული
თრთვილის ციცქნა წვეთი .... თითქოს, ფერებით
მდიდარი პალიტრით, მხატვარს დაუხატავს.

ღვას "ოქროსფერი შემოდგომა – უამი
ხიბლისა".

უამი მოსვენებისა

ნელ-ნელა შემოიპარა – ჯერ შორეულ მთებზე ჩამოთოვა.... მერე, ჯერ კიდევ მწვანე ბალახს თრთვილის ბრჭყვიალა საყურეები დაჰკიდა, აქაოდა სიცოცხლის უკანასკნელი ხანი გიდგებათ და სამკაულებით გაგანებიეროთო... შემდეგ უფრო გათამამდა – მისი გამოგზავნილი ურცხვი ქარი, ბოროტი ღმუილით დაერია ხეებს, თავებს ძირს ახრეინებდა – თაყვანი მეცით, ჩემი მონა-მორჩილნი იყავითო... სამოსისაგან ძარცვავდა...

რამდენიმე დღეს ერთმანეთს ებრძოდნენ ბუნების შვილები.....მერე, რაღაც უჩვეულოს მოლოდინში გაირინდა გარემო.....

....ერთ დღესაც საოცარი, თეთრი დილა გაუთენდა სულდგმულთ... წინა დღეს ქარის ჩადენილი ავი საქმენი, ციდან სულიწმინდასავით მოფარფატე თეთრ სპეტაკ ფიფქებს დაეფარა..... მოდიოდა ციდან თეთრი თოვლი... ზოგს სიცივეს უქადდა, ზოგს – სიხარულს.....

....ყინვამაც მოიმარჯვა ჯადოსნური ფუნჯი და ფანჯრის მინებზე გადაშენებულ მცენარეთა სახეობები დახატა.... მთელი დღე დაფრინავდა მშიერი ყვავი ავისმომასწავებელი და ულაზათო ჩხავილით....

გამეფდა ზამთარი – "უამი მოსვენებისა".

- მზე სისხლისფერი ამოვიდა, ღმერთო დაგვიფარე უბედურებისაგან! მომესმა ერთ დილას ბებიანემის ვედრება. ბებიას ყველაფრის სჯერა – მე

მზესთან საუბარი მიყვარს, ის კი – შენთვის ნუ
ლაპარაკობ, ეშმაკებს იკრებ გარშემო.

. . .

- რატომ ხარ მზეო, ასეთი წითელი?

- მრცხვენია....

- გრცხვენია?! რატომ?!

- დღეს ომი დაიწყო დედამიწის ერთ-ერთ კუთხეში
და მრცხვენია იარაღმომარჯვებულ ხალხს რომ
ვუნათებ... მაგრამ, რა ვქნა? ჩემი მოვალეობაა...

- ... ბედნიერი ხარ... რა კარგი იქნება მეც
შენსავით, სადღაც, პატარა სოფელში რომ ვიყო
ჩაკარგული და ვერ ვხედავდე რა ხდება
დედამიწაზე.... აი, როგორც შენ ვერ ხედავ ,რომ
შენგან შორს, კილომეტრების იქით ომია.... ომი -
კაცის კვლა, შიმშილი, ბავშვების შეშინებული და
სასოწარკვეთილი მზერა.... აღარ მინდა ამ ბავშვებს
ჩავხედო თვალებში.... ბევრჯერ დავმალულვარ
ღრუბლებში და ცხარე ცრემლით მიტირია,
რომელიმე თქვენთაგანი კი ამომხედავს და... –
შეხედე, მზე პირს იბანსო...

მზე ღრუბლებს მოეფარა. აღბათ.... აღბათ
დედამიწის რომელიღაც კუთხეში ვიღაცამ ვიღაცას
გული ატკინა...ან....

ყოველთვის მეგონა, რომ კარგი იყო მზედ
ყოფნა. მას ხომ ლექსებს უძღვნიან,უმღერიან,
ევედრებიან კიდევ.....

. . .

ბებიჩემის სიტყვები გამართლდა – იმ დღეს
ომი დაიწყო სადღაც და მზე გაწითლდა ისე,
როგორც არასდროს.

რა ჰქვია ამ გრძნობას ?

მიწა იძრა..... ძლიერად შეაზანზარა დედამიწის სულიერნი და უსულონი.....

სოფელში უმალ ძაღლების ყმუილი, შემფოთებული ხალხის გადაძახილი და ყვირილი გაისმა.

მოხუც ესტატეს წყლით სავსე ჭურჭელი ხელიდან გაუვარდა და თვითონაც დაეცა. მიწა აღარ ტორტმანებდა, მაგრამ მოხუცმა აღგომა მაინც ვერ მოახერხა – ხან ბალახებს მოეჭიდა, ხან ჯოხი დაიბიჯა.....

რას შვრები, მოხუცო, ვერ დგები? – მოესმა გვერდიდან.

მიიხედა.

ღობეს ათი წლის უბრად მყოფი მეზობელი მოსდგომოდა და ესტატეს თანაგრძნობით უყურებდა.

რატომღაც არ გაუკვირდა.

მეზობელი ძლივსძლივობით გადმოვიდა ღობეზე და ესტატესთან მივიდა.

- მომეცი ხელი, კაცო, იქნებ აგაყენო, მეც ძლივს ავდექი, ახლაც მტკივა ფეხები.....

ესტატემ მეზობელს ხელი ხელში ჩასჭიდა და წამოდგა.

უცნაური სიტბო ჰქონდა მეზობლის ხელს.....

-ხელი გიტკენია, - თქვა ესტატემ და მეზობელი ხელზე დაახედა.

- ეგ არაფერი..... გაიღიმა მეზობელმა.

- როგორ ზანზარებდა ყველაფერი! – თქვა ესტატემ და მასაც გაეღიმა.

უცებ მიწა კიდევ ერთხელ შექანდა მათ
ფეხქვეშ, მაგრამ ხელიხელჩაკიდებულნი იდგნენ და
ადარ წაქცეულან.....

მადლობას მოვასხენებ ყველა ჩემს
სტუდენტს,
თანამშრომელს და მეგობარს, ვინც
დაუზარლად დამეხმარა კომპიუტერში
ტექსტის შეტანისას,
ხოლო
მათ გვარებს მხოლოდ იმიტომ არ
ვისხენიებ, - უნებლიედ ვინმე რომ არ
გამოვტოვო...

რედაქტორი
ლერი ნოზაძე

სარჩევი

ახალი სახელები

თამარ ბროლაძე.....	4
მანგელდ გუსეინოვი	7
კახაბერ კაპანაძე.....	10
გურამ კარდანახიშვილი	15
ნუგზარი კოდალაშვილი.....	22
ლილი ტაბიძე.....	28
მელანო ხარაიშვილი.....	33

პოეზია უპირველეს ყოვლისა

ვასილ ამირიძე.....	36
შოთა ბარაბაძე.....	42
იოსებ გაფრინდაშვილი.....	55
თეა გვარამაძე.....	75
ამალია კუპრავიშვილი.....	78
თინიკო კუპრავიშვილი.....	86
თემურ ნაყოფია	90

სატირა, იგავი

ვასილ ამირიძე.....	98
მედეა ალიმბარაშვილი.....	99
შოთა ბარაბაძე.....	102
ანდრო კიკნაველიძე.....	104
იოსებ გაფრინდაშვილი	106

პროზა, ჩანახატები

შორენა თურქიაშვილი.....	111
ლერი ნოზაძე.....	113
ირა ძაძამია.....	121
ნატალია ცაბაძე.....	124

My hobby is poetry
(In Georgian)

Literary Miscellany No 2
of GSAU staff and students

თბილისი 2004

შენიშვნებისათვის